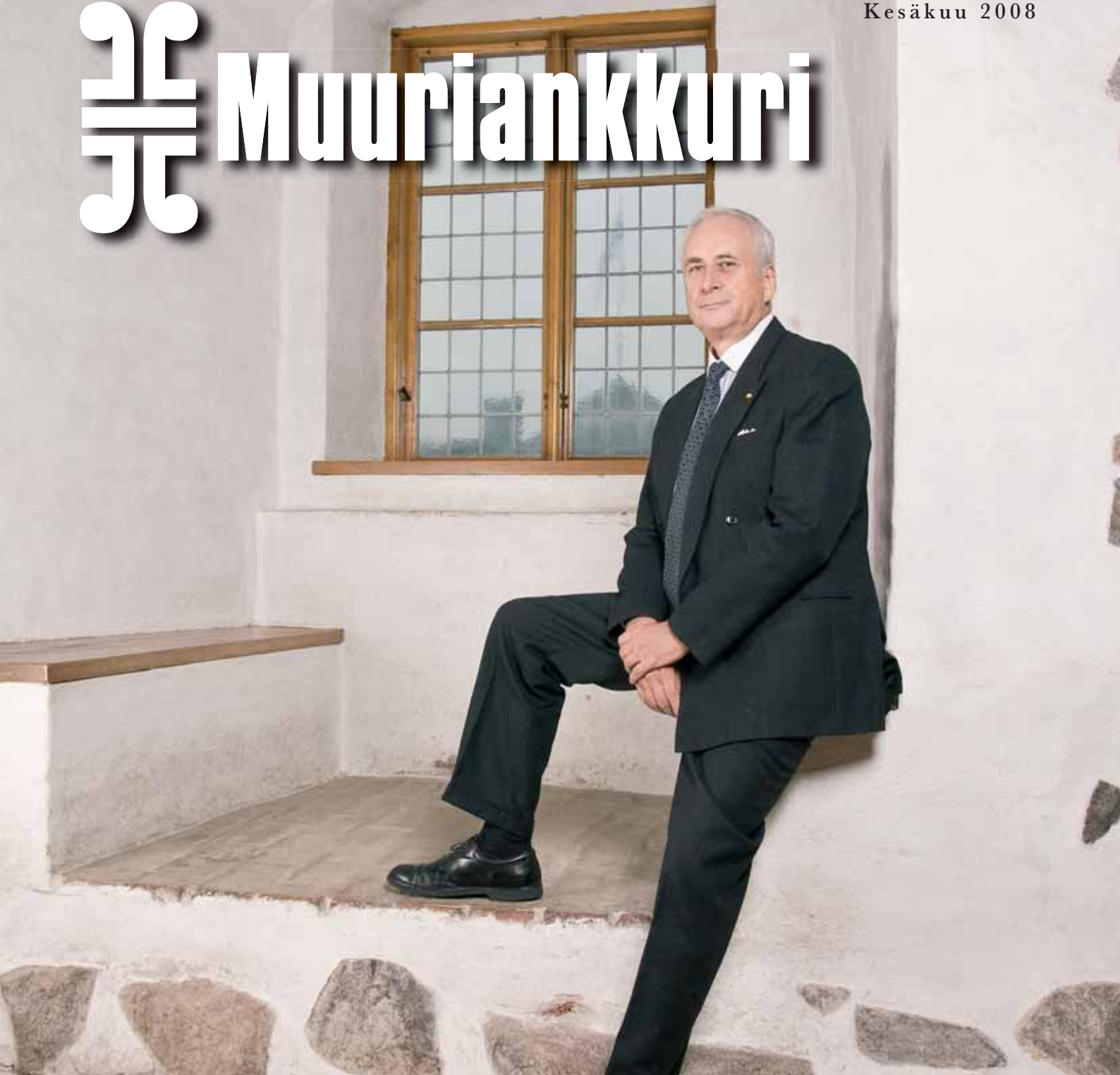

Muurianskkuri

△ **Kenraali Hägglund yritysjohton kouluttajana**

◁ Meriyhteyksien suojaaminen

Ilmastonmuutos ja puolustushallinto

Asennemuutosta jätteiden lajitteluun

Pitkäjänteistä laatutyötä

Pitkäjänteinen työ organisaation toiminnan kehittämiseksi kannattaa ja joskus se myös palkitaan.

Puolustusministeriön 31.1.2007 asettama Rakennuslaitoksen kehittämissuunnitelma sai työnsä valmiiksi 29.2.2008. Rakennuslaitokselle on merkittävää työryhmän toteamus ”Puolustushallinnon rakennuslaitoksen keskimääräinen kustannustaso on palvelusta riippumatta kilpailukykyinen avoimeen sektoriin verrattuna”.

Rakennuslaitoksen kilpailukyky näkyy selvästi kiinteistönhoidon yleisessä hintakehityksessä. Kiinteistönhoidon hinnat nousivat avoimella sektorilla vuodesta 2002 vuoteen 2007 noin 20 prosentilla, kun vastaavien palvelujen hinnankorotus puolustushallinnossa oli vain 4 prosenttia. Asiakkaalle eli puolustusvoimille laskennallinen hyöty oli kyseisenä aikana 6,4 miljoonaa euroa.

Ilahduttavaa on ollut myös saamamme julkisen tunnustus. Rakennuslaitos palkittiin viime vuonna julkisen sektorin CAF-laatupalkinnolla, ja laitoksemme valittiin Suomen edustajaksi Pariisissa lokakuussa 2008 pidettävään julkisen sektorin laatukonferenssiin.

Mistä hyvä laatu sitten syntyy? Siihen tarvitaan varmasti palveluprosessien kaikkien osien hallintaa, mutta erityisen tärkeää on paikallistasolla tehtävä työ. Tästä on hyvänä esimerkkinä Valkealan varuskunnan päävesijohdon vuodon nopea ja tehokas korjaaminen huhtikuussa 2008. Vanhempi laitospäälliköksi havaitti mittareista päävesijohdon vuodon kello 9.35, ja työnjohtaja ja LVI-työntekijät paikallistivat päättien alla olevan vuotokohdan kello 10.45. Vuotoilmoitus tehtiin välittömästi varuskunnan komendantille, huolto-osastolle, muonituskeskukseen ja urheilutalolle, ja kaivinkone tilattiin kaivamaan vuotokohta esille. Puolustusvoimat ryhtyi samanaikaisesti tarvittaviin toimiin vedenjakelun ja ruokahuollon varmistamiseksi. Kaivinkone saapui nopeasti ja vedensyöttö katkaistiin kello 11.50. Vuoto saatiin korjattua ja vedensyöttö palautettua kello 14.20. Korjauksen yhteydessä kaivettiin koko päätie auki 4 metrin syvyyteen ja tehtiin mm. massanvaihdot ja eristykset laajalta alueelta.

Puolustusvoimien toiminnasta aiheutuu päästöjä, kulutusta ja muita vaikutuksia maa-, vesi- ja ilmatilaan. Puolustushallinto pyrkii ympäristöpolitiikallaan ja -strategiallaan ja niiden mukaisella toiminnallaan ehkäisemään ympäristöhaittoja. Myös Rakennuslaitos on sitoutunut yhteisiin toimintalinjauksiin.

Yhdessä puolustushallinnon muiden toimijoiden ja sidosryhmiemme kanssa kiinnitämme laaja-alaisesti huomiota ympäristöä kuormittaviin vaikutuksiin. Rakentamista ja toimitilojen ylläpitoa kehitetään ympäristöä säästävään suuntaan. Kasvihuonepäästöjä vähennetään kokonaisenergiankulutusta pienentämällä ja lisäämällä uusiutuvien energiamuotojen käyttöä. Jätehuoltoa kehitetään parantamalla jätteen lajittelua ja vähentämällä jätteiden määrää. Materiaalitehokkuutta lisätään ja melunhallintaa kehitetään valtakunnallisen meluntorjuntajärjestelmän mukaisesti. Aiemmasta toiminnasta pilaantuneet alueet inventoidaan ja niille luodaan riskiluokitus- ja priorisointijärjestelmä, ja tarvittavat puhdistustoimet tehdään säästöjen edellyttämällä tavalla. Ympäristöteemoja käsitellään myös tässä lehdessä.

Hyviä lukuhetkiä ja iloista kesää!

Pekka Salojärvi
Puolustushallinnon rakennuslaitoksen johtaja

Muuriankkuria on alun perin käytetty linnojen ja linnoitusten perustusten kivimuurien yhteenliittämiseen. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tunnuksessa ja tämän lehden nimessä muuriankkuri kuvaa laitoksen roolia puolustushallinnon kiinteistötoimen hankinta- ja asiantuntijaorganisaationa, joka muuriankkurin tavoin liittää markkinoiden parhaat palvelut maanpuolustukseen myös rauhan aikana.

Sisältö

Ilmasto lämpenee – mikä neuvoksi, s. 6

Kampanjalla kannustetaan lajittelemaan jätettä, s. 10

4

Pääesikunnan logistiikkaosasto ohjaa tilahallintoa

6

Ilmastonmuutos ja puolustushallinto

8

Energiansäästöä puolustuskiinteistöissä

10

Kampanjalla asennemuutosta jätteiden lajitteluun

13

Merivoimat tänään

18

Kenraali Hägglund:
Johtaminen on suunnan näyttämistä ja alaisten innostamista

20

Valtakunnalliset maanpuolustuskurssit

23

Kriisinhallintatyöstä hyötyä kansalliselle puolustukselle

26

Rakennuslaitokselle laatupalkinto

27

Kolumni Olli Kivinen:
Pohjoismainen puolustusyhteistyö

28

Svensk resumé

30

Uutiset

Merivoimien Esikunta uusissa tiloissaan Turussa, s. 13

Valtakunnalliset Maanpuolustuskurssit yhdistävät eri alojen päättäjiä, s. 20

Rauhanturvatyö edesauttaa urakehitystä kotimaan puolustuksessa, s. 23

Lähtökohtana sodanajan tarpeet

Pääesikunnan Logistiikkaosasto

Rakennuslaitoksen läheinen yhteistyökumppani puolustusvoimissa on Pääesikunnan Logistiikkaosasto, joka ohjaa ja valvoo puolustuskiinteistöihin ja ympäristöasioihin liittyviä hankkeita. Prikaatikenraali Juhani Kääriäisen luotsaama osasto työllistää 38 henkilöä.

Teksti: **Kirsti Helin**

Kuvat: **Risto Laine** ja

Puolustusvoimat/Sinikka Kinnari

-Puolustusvoimien kiinteistömässä on pääosin vanhaa ja vaatii koko ajan peruskorjaamista. Rakennetaan kulloinkin uutta vai korjataan vanhaa riippuu siitä, kumpi tulee edullisemmaksi, logistiikkapäällikkö **Juhani Kääriäinen** sanoo.

– Viime aikoina isoja kiinteistömenoja ovat aiheuttaneet Maavoimien Esikunnan perustaminen Mikkeliin ja Merivoimien Esikunnan muutto Turkuun sekä 16 alue toimiston perustaminen sotilasläänien ja joukko-osastojen yhteyteen. Tulevia isoja hankkeita ovat vuoteen 2012 mennessä rakennettavat maapeitteiset räjähdevarastot, vanhempien varastojen vallittaminen räjähdeturvallisuuden vuoksi sekä Merivoimien suojatilan rakentaminen Turkuun, Kääriäinen luettelee.

– Osastomme yhtenä tehtävänä on ohjata joukko-osastoja ja muita puolustusvoimien yksiköitä ympäristöasioissa, kertoo logistiikkapäällikkö Juhani Kääriäinen.

ohjaa tilahallintaa

Tämän vuoden alussa sotilasläänien yhteyteen Hämeenlinnaan, Kouvolaan, Helsinkiin ja Ouluun perustetut huoltorykmentit kokoavat tietoja oman alueensa puolustuskiinteistöjen korjaus- ja rakentamistarpeista ja priorisoivat hankkeet. Huoltorykmenteistä hankkeet etenevät puolustushaarojen esikuntien kautta Pääesikuntaan päätettäviksi.

– Kun rahaa on vähän käyttävissä, Pääesikunnassa sovitaan, missä aikataulussa mitään tehdään. Puolustushallinnon rakennuslaitos puolestaan vastaa hankeselvitysten ja hankesuunnittelun toteutuksesta Pääesikunnan tilauksen mukaisesti, Kääriäinen kuvaa.

Vastuu ympäristöstä

Puolustusvoimat on vastuullinen toimija myös ympäristön osalta. Logistiikkaosaston tehtävänä on ohjata joukko-osastoja ja muita puolustusvoimien yksiköitä ympäristöasioissa. Kestävän kehityksen mukaista toimintaa ovat mm. rakennusten elinkaarisuunnittelu, energia- ja tilatehokkuus, jätteiden lajittelu ja pilaantuneiden maa-alueiden puhdistus. Logistiikkaosaston asiantuntijat toimivat myös edunvalvojina kaavoitus- ja ympäristölupa-asioissa.

– Ympäristöasioissa Rakennuslaitos on meille tärkeä kumppani. Heillä on syvällisempää asiantuntemusta ja he osaat neuvota joukko-osastoja konkreettisissa ympäristöasioissa paikan päällä, Kääriäinen sanoo.

– Elinkaariajattelun mukaisesti kiinteistöistä pyritään tekemään energiatehokkaita ja vähäpäästöisiä. Tiloja ei myöskään tarvita määrällisesti niin paljon, jos niistä tehdään mahdollisimman

monikäyttöisiä. Esimerkiksi luokkatiloja käytetään nykyisin moneen eri tarkoitukseen. Kustannustehokkuuden lisäämiseksi osastollamme laaditaan parhaillaan työtilastandardeja.

– Harjoitusalueiden vastuullisella käytöllä pyritään säästämään luontoa, mutta kuitenkin heikentämättä varusmiesten ja henkilökunnan koulutusta. Lentokoneiden ja raskaiden aseiden kuten tykistön meluhaittoja on vaikea välttää, kun taas keveimmissä aseissa voidaan käyttää äänenvaimentimia.

Strategisia kumppaneita

Kääriäinen muistuttaa, että puolustusvoimien kolme tärkeää tehtävää ovat kotimaan puolustus, kansainväliset tehtävät ja yhteistyö muiden viranomaisten kanssa. – Kaikessa toiminnassa pitää muistaa, että meidän täytyy pystyä suoriutumaan myös sodanajan tehtävistä. Esimerkiksi kiinteistöjen osalta tämä tarkoittaa, että Rakennuslaitoksen pitää pystyä tuottamaan sille määrättyt tehtävät sekä rauhan että sodan aikana.

Kiinteistö- ja ympäristöasiat ovat vain osa Pääesikunnan Logistiikkaosaston vastuualuetta. Osasto ohjaa, suunnittelee ja valmistelee puolustusvoimien kaikkia logistisia toimia sekä muun yhteiskunnan logististen järjestelmien käyttöä maanpuolustustarkoitukseen yhteistyössä valtionhallinnon, elinkeinoelämän, Puolustustaloudellisen Suunnittelukunnan ja Huoltovarmuuskeskuksen kanssa. Logistiikkaosaston ohjauksessa ovat myös Puolustusvoimien Ruokahuollon ja Sotilaslääketieteen Keskuksen toiminta.

Kääriäinen korostaa, että siviilipuolen logistiikkajärjestelmien tunteminen

Rakennetaanko uutta vai korjataanko vanhaa riippuu sitä kumpi tulee edullisemmaksi. Kuvassa Niinisalon funkiskasarmi, joka on korjattu nykyajan tarpeita vastaavaksi.

ja niiden yhteensovittaminen puolustusvoimien järjestelmiin on tullut entistä tärkeämmäksi muun muassa valtionyhtiöiden yksityistämisen myötä.

– Hyvänä esimerkkinä strategisesta kumppanuudesta on Maavoimien kaluston kunnossapidon ulkoistaminen Millog Oy:lle. Teollisuus integroidaan puolustusvoimien toimintaan jo rauhan aikana, mikä vahvistaa poikkeusoloihin varautumista sekä huoltovarmuutta.

Sotilasreppurina

Prikaatinkenraali Juhani Kääriäinen on toiminut Pääesikunnan Logistiikkaosaston päällikkönä vuodesta 2006 lähtien. Sitä ennen hän on työskennellyt useissa sotilastehtävissä niin Suomessa kuin ulkomailla. Juhani Kääriäinen ylennettiin prikaatinkenraaliksi 4.6.2006.

Aikaisempia komennuksia ovat olleet mm. Kymen sotilasläänin komentaja, Kosovossa KFOR-operaatiossa osastopäällikkö, Bosniassa SJP/SFOR-operaatiossa pataljoonan komentaja, Karjalan Prikaatissa pataljoonan komentaja ja Kymen Pioneeripataljoonassa pataljoonan komentaja. – Sellaista sotilasreppurin elämää, Kääriäinen nauraa. – Kotimaassa asuinpaikat ovat sijainneet akselilla Helsinki-Hämeenlinna-Kouvola-Mikkeli. Tällä kertaa asutaan vaimon kanssa saman katon alla Helsingissä. Kaksi aikuista lastamme ovat jo muuttaneet omilleen. ■

Ilmastonmuutos ja puolustushallinto

Ilmasto lämpenee...

Fossiilisten polttoaineiden käyttö, maatalous ja maankäytön muutokset ovat merkittävästi lisänneet kasvihuonekaasujen määrää ilmakehässä. Kasvihuonekaasut estävät maapallon pinnasta heijastuvan pitkäaaltoisen lämpösäteilyn pääsyä avaruuteen aiheuttaen näin maanpinnan keskilämpötilan nousun ja ilmaston lämpenemisen eliölle ja ihmisille haitallisella tavalla.

Merkittävin kasvihuonekaasu on hiilidioksidi (CO_2). Muita kasvihuonekaasuja ovat mm. metaani (CH_4), dityppioksidi (N_2O), alailmakehän otsoni (O_3) ja halogenoidut hiilivedyt.

Useimpien ilmastonmuutoslaskelmien mukaan maanpinnan keskilämpötilan odotetaan nousevan noin $0,2^\circ\text{C}$ vuosikymmenessä. Lisäksi on ennustettu alueellisesti vaihtelevia muutoksia satei-

suudessa ja tuulisuudessa. Merenpinnan odotetaan myös nousevan jäätiköiden sulamisen ja merten lämpölaajenemisen seurauksena. Suomessa lämpötilan nousun ennustetaan olevan noin $0,5^\circ\text{C}$ ja sateisuuden kasvun noin 2 % vuosikymmenessä.

Ilmaston lämpeneminen asettaa Suomessa uusia haasteita rakentamiselle ja maankäytön suunnittelulle sekä muuttaa kiinteistöjen energiankulutusta ja sen vuosijakaumaa. Ilmaston lämpeneminen vähentää rakennusten lämmitysenergian tarvetta talvella, mutta toisaalta lisää jäähdytysenergian käyttöä kesällä. Rakennusten ulkopinnat joutuvat alttiiksi kovemmalle rasitukselle, ja maaperän kosteuden lisääntymisen myötä maansortumien riskit kasvavat. Sään ääri-ilmiöt lisäävät energiantuotannon ja -jakelun

katkojen riskiä ja tulvariskialueiden pinta-ala laajenee.

...mikä neuvoksi ?

Suomi on mukana vuonna 1992 solmitussa YK:n ilmastopöytäkirjassa ja sitä täydentävässä, vuonna 2005 voimaan tulleessa Kioton sopimuksessa. Ne velvoittavat Suomea seuraamaan kasvihuonepäästöjä ja raportoimaan niistä EU:n komissiolle ja pitämään kasvihuonepäästöt vuosien 2008–2012 välisenä aikana vuoden 1990 tasolla.

EU:n komission laatimassa ns. Vihreässä paketissa 2008 on Suomelle asetettu tavoitteeksi vähentää kasvihuonepäästöjä 16 %:lla vuoden 2005 tasosta vuoteen 2020 mennessä. Lisäksi uusiutuvan energian osuus loppukulutuksesta tulee nosta vuonna 2005 vallinneesta 28,5 %:n tasosta

Artikkelin kirjoittaja **Timo Mäkelä** toimii energia-asioiden johtavana asiantuntijana Puolustushallinnon rakennuslaitoksessa.

38 %:n tasoon vuoteen 2020 mennessä.

Suomi on myös sitoutunut energian säästön tavoitteeseen, jonka EU on määrittellyt energian loppukäytön tehokkuutta ja energiapalveluita koskevassa direktiivissään. Tämän ohjeellisen kokonaistavoitteen mukaan Suomi pyrkii vuoteen 2016 mennessä vähentämään energian käyttöä 9 %:lla vuosien 2001–2005 keskiarvosta.

Puolustushallinnon rooli

Puolustushallinnossa on toimittu aktiivisesti jo vuosikymmenten ajan energian säästämiseksi. Suomen uudet sitoumukset ja tavoitteet otetaan puolustushallinnossa luonnollisesti huomioon eli jatkossa energian käyttöä tehostetaan entisestään ja uusiutuvien luonnonvarojen osuutta energian hankinnassa lisätään.

Puolustusministeri **Jyri Häkämies** perusti 19.6.2007 työryhmän selvittämään puolustushallinnon ja ilmastonmuutoksen yhtymäkohtia. Työryhmän tehtävänä oli myös tehdä ehdotuksia siitä, miten puolustushallinto voisi osaltaan hillitä haitallista kasvihuoneilmiötä, sekä antaa toimenpidesuosituksia ilmiöstä aiheutuviin muutoksiin sopeutumiseksi.

Työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin erityisasiantuntija **Hanna Uusitalo** ja varapuheenjohtajaksi erityisasiantuntija **Tauno Jokela** puolustusministeriöstä. Muiksi jäseniksi nimettiin puolustusministeriöstä erityisasiantuntija **Tiina Rajjas** ja erikoistutkija **Terhi Ylitalo**, Pääesikunnasta majuri **Mauri Etelämäki**, rakennusarkkitehti **Riitta Malmström** ja ympäristöylitarkastaja **Raakel Jaloniemi**, Puolustushallinnon rakennuslaitoksesta johtava asiantuntija **Timo Mäkelä** ja ympäristöasiantuntija **Sara Kajander** sekä Senaatti-kiinteistöistä ympäristöasiantuntija **Juha Kortessalmi**. Majuri **Mika Multaniemi** Pääesikunnasta osallistui työhön Riitta Malmströmin ja Mauri Etelämäen sijasta. Työryhmän sihteeriksi nimettiin suunnittelija **Sami Heikkilä** puolustusministeriöstä.

Puolustushallinnon vuotuiset kasvihuonepäästöt ovat yhteensä noin 380 000 tonnia CO₂-ekv. Se jakaantuu lähes tasan puolustusvoimien operatiivisen toiminnan ja kiinteistöjen energiankäytön kesken. Puolustushallinnon osuus Suomen kasvi-

huonepäästöistä on noin 0,5 %. Määrä ei ole suuruudeltaan kovin merkittävä, mutta puolustushallinnon tavoitteena on toimia esimerkillisesti ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Puolustushallinnon tavoitteet

Puolustushallinnon ilmastotyöryhmän työ on tätä kirjoitettaessa vielä kesken, mutta päätavoitteet ovat jo hahmottumassa:

– Vähennetään puolustushallinnon kasvihuonekaasupäästöjä aikaansaamalla säästöjä kokonaisenergiankulutuksessa ja lisäämällä uusiutuvien energiamuotojen käyttöä.

– Asetetaan puolustushallinnon tavoitteeksi Kestävien hankintojen toimintaohjelman (KeHa) noudattaminen käytössä olevien resurssien puitteissa.

Kestävien hankintojen periaatteiden mukaan esimerkiksi sähkön osalta asetetaan tavoitteeksi, että vuoteen 2010 mennessä vähintään 31,5 % hankittavasta sähköstä on tuotettu uusiutuvilla luonnonvaroilla ja vuonna 2015 vastavasti 100 %. Lämmön hankinnassa polttoaineen valintaan kiinnitetään entistä enemmän huomiota, jolloin polttoainekohtaiset kasvihuonepäästöt ovat tärkeä valintakriteeri.

Puolustushallinnon rakennuslaitoksen edellytetään laativan tarkemmat energiansäästöohjeet ja -tavoitteet kiinteistöjen osalta vuoden 2008 loppuun mennessä. ■

Teksti: **Timo Mäkelä**

Energiatehokkuus puolustushallinnon kiinteistöissä

Aina se on ollut mielessä

”(...)tulee lämmön asuinhuoneissa lämmityskautena olla vähintään 14° ja enintään 18° Celsiuksen lämpömittarin mukaan, ja saa lämmitys lämmityskautena tapahtua siinä määrin, kuin sanotun lämpö määrän aikaansaamiseksi on tarpeen.”

Yllä oleva teksti on suora lainaus 8.7.1919 annetusta sotilasmajoitusasetuksesta. Se kertoo, että energiaa on aina armeijassa säästetty, tämän mukaan ainakin Balkanin sodista lähtien. Vanhan marssilaulun sanat ”kauan on kärsitty vilua ja nälkää Balkanin vuorilla taistellessa” kertovat toisaalta epäsuorasti, että Suomen kasarmeissa taisi kuitenkin olla riittävän lämmintä.

Lämpöä on siis riittänyt, vaikka polttoainetta onkin säästetty. Tilastoja ei tuolta ajalta sadan vuoden takaa ole olemassa, mutta oheinen kaavio puolustushallinnon kiinteistöjen lämmön ominaiskulutuksesta viimeksi kuluneen neljännesvuosisadan ajalta kertoo tuloksellisesta energiansäästöstä.

Yhteisellä asialla

Erityisen aktiivisesti energiansäästötoimia on toteutettu vuodesta 1971 lähtien, jolloin tekninen kiinteistöhoitohenkilöstö

kokonaisuudessaan koulutettiin energiansäästöön. Siitä lähtien puolustushallinto on ollut aktiivisesti mukana laatimassa sekä yleisiä julkisen sektorin energiansäästösopimuksia että omia säästöohjelmia ja myös noudattanut annettuja ohjeita.

Vuonna 2003 solmittiin Kiinteistö- ja rakennusalan energiansäästösopimus (KRESS), jonka tavoitteet ominaiskulutusten osalta on tähän mennessä saavutettu. Lämmön osalta viimeinen tarkistus piste on 2010.

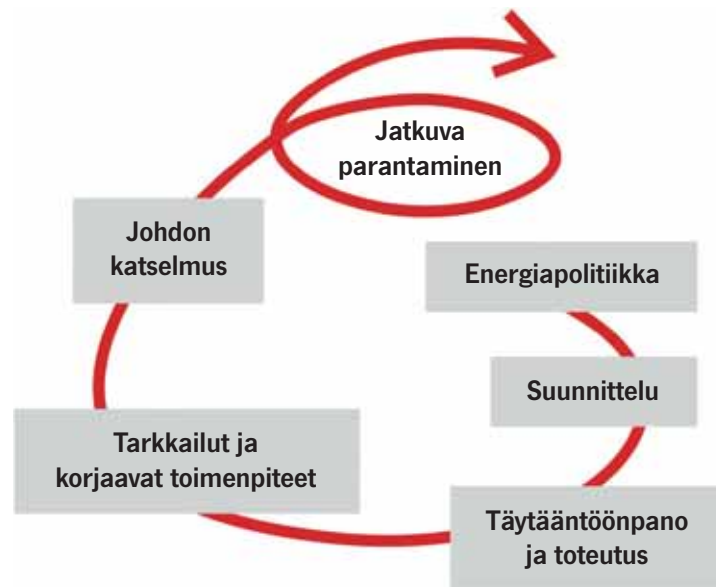
Työ jatkuu

Yksi puolustushallinnon vuonna 2007 asetetun ilmastotyöryhmän päätavoitteista on energiatehokkuuden lisääminen ja uusiutuvilla luonnonvaroilla tuotetun

energian osuuden lisääminen. Rakennuslaitoksessa on nimitetty erillinen työryhmä pohtimaan mainittuja asioita.

Työryhmän tavoitteena on luoda puolustushallintoon ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardiin perustuva, jatkuvaan parantamiseen perustuva energiatehokkuusjärjestelmä.

Työryhmän puheenjohtajana toimii tämän artikkelin kirjoittaja ja jäseninä vesihuoltoinsinööri **Pirjo Daavittila**, sähköinsinööri **Ari Kinnunen**, lämpöinsinööri **Pekka Nurmi**, johtava asiantuntija **Kaarina Tanskanen** ja LVI-insinööri **Petteri Lahtinen** keskusyksiköstä, palvelupisteen päällikkö **Risto Lassila** Haapajärveltä, energiapäällikkö **Taisto Hämäläinen** Jyväskylästä, ener-

Puolustuskiinteistöjen standardoitu energiatehokkuusjärjestelmä

giapäällikkö **Jorma Sillman** Tampereelta, energiapäällikkö **Teppo Valtonen** Hämeenlinnasta ja LVI-vastaava **Marko Hirvonen** Tammissaaresta. Työryhmän työ valmistuu 31.8.2008.

Vaativia tavoitteita

Energiatoteutusjärjestelmän avulla varmistetaan, että asetetut tavoitteet saavutetaan. EU:n tavoitteiden kohdentuminen ja tarkentuminen ovat tätä kirjoitettaessa vielä Suomen osalta osittain kesken. Suunta on selvä: kasvihuonepäästöjä on vähennettävä, energian kulutuksessa on saavutettava säästöjä ja uusiutuvien energialähteiden osuutta on kasvatettava.

Keskeisin tavoite on energiapalveludirektiivin asettama 9 %:n ohjeellinen kokonaisäästö vuoteen 2016 mennessä vuosien 2001–2005 tasosta laskettuna. Kulutuksen ei tarvitse laskea lähtötasosta, mutta tavoitteen mukainen säästö on pystyttävä osoittamaan.

Haasteellisimpana tavoitteena pidetään yleisesti uusiutuvien energialähteiden osuuden kasvattamista 28,5 %:n

tasosta 38 %:n tasoon vuoteen 2020 mennessä.

Puolustushallinnon kiinteistöjen energian käytössä 9 %:n säästö merkitsee noin 64 GWh:n vähennystä lämmön ja sähkön kokonaiskulutuksessa. Se vastaa esimerkiksi noin 210:n keskimääräisen puolustusvoimien teollisuus- ja varastorakennuksen vuotuista kulutusta. Jos säästö pyrittäisiin saamaan aikaan pelkästään luopumalla esimerkiksi tyyppisistä rakennuksista, tarkoittaisi tämä vuosittain luopumista runsaasta 20 rakennuksesta. Tämä lähinnä kuvaa tavoitteen vaativuutta, keinoja on onneksi muitakin.

Uusiutuvien energialähteiden osuus on puolustushallinnossa tällä hetkellä noin 30 %, joten siinä olemme hieman maan keskitasoa paremmassa lähtötilanteessa.

Hyvät menetelmät

Energian säästössä on puolustushallinnossa onnistuttu hyvin, mutta tehtyjen säästötoimenpiteiden vaikutus ei riitä tulevaisuudessa. Tilannekuvaa on tarken-

nettava lisäämällä mittauksia, seuranta ja raportointia. Potentiaalisia säästökohteita on etsittävä systemaattisesti tekemällä energiakatselmuksia ja päivittämällä jo tehtyjä katselmuksia. Niiden edellyttämät säästötoimenpiteet on asetettava etusijalle korjaushankkeista päätettäessä, tai ne on toteutettava erillisrahoituksella.

Olemassa olevia tiloja on pyrittävä hyödyntämään tehokkaasti ja uudisrakentamisessa on tavoiteltava vähän energiaa käyttäviä ratkaisuja. Asiakkaan energiankäyttötapoihin on vaikuttettava tiedotuksen ja koulutuksen avulla.

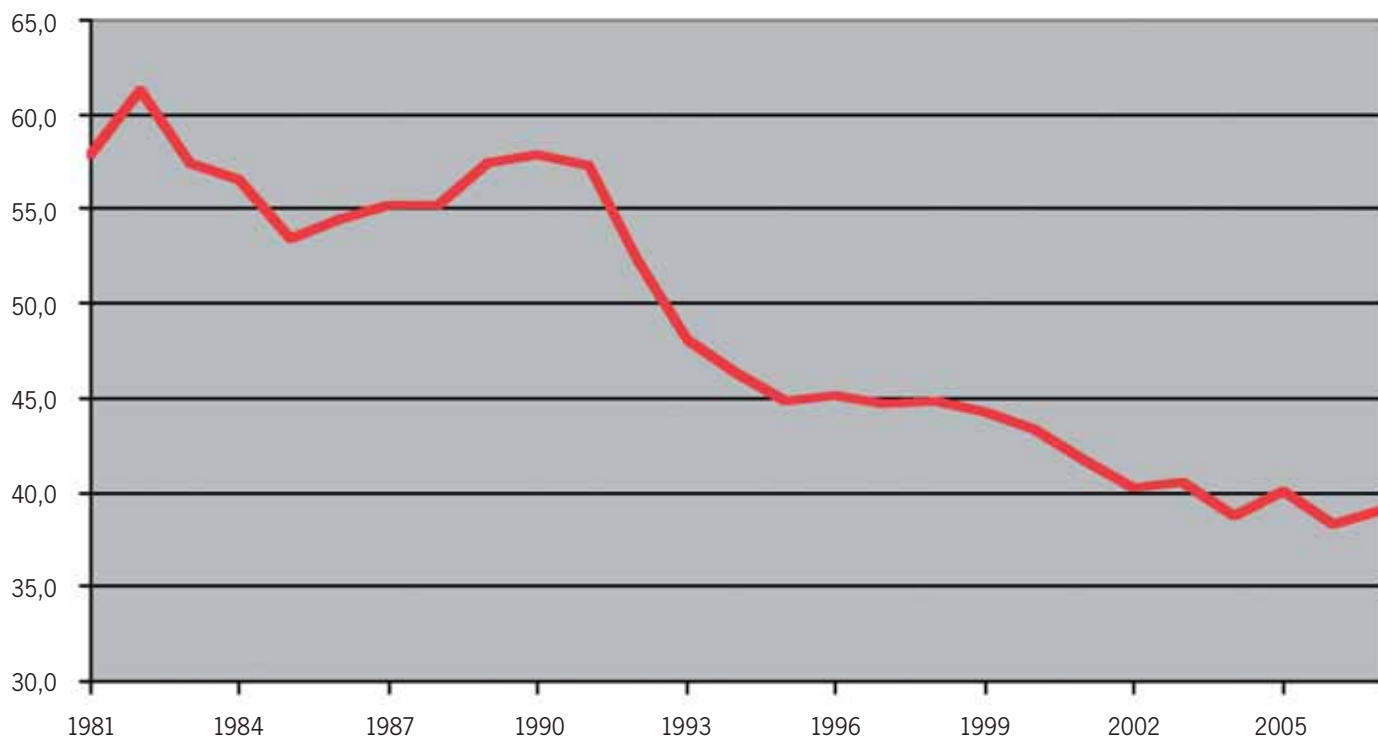
Yhdessä eteenpäin

Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ilmiö, joten on helppo ymmärtää, että sen hillitseminen on kaikkien asia. Puolustushallinnossakin edellä mainittujen tavoitteiden saavuttaminen ja toimenpidevalikoiman käyttö edellyttää kaikkien osapuolien aktiivista mukanaoloa. Rakennuslaitos toivottaa kaikki kumppanit ja asiakkaat mukaan energiatalouteen!

kWh/RM³ (L)

Lämmön ominaiskulutus 1981–2007

Teksti: **Kirsti Helin**
 Kuva: **Risto Laine**

Kampanjalla

Kavereille ei jätettä, Älä rötvää ruualla, Tänään jätteitä nolla, Parasta lajia lajittelemalla – näillä iskulauseilla varusmiehiä ja puolustusvoimien henkilökuntaa valistetaan lajittelemaan jätteitä.

Puolustusvoimissa kertyy vuosittain noin 6 000 tonnia sekajätettä, josta suurin osa voitaisiin paremmin lajiteltuna hyödyntää. Varuskuntien jätehuollon merkittävin ongelma on biojäte. Sitä kertyy vuodessa noin 1 800 tonnia, mikä vastaa yli sadan kuljetuspanssari-vaunun massaa.

– Haluamme herätellä ihmisiä huomaamaan, että jo jätteen syntypaikalla on paljon tehtävissä. Esimerkiksi ”Älä rötvää ruualla” muistuttaa että lautaselle otetaan ruokaa vain sen verran kuin on aikomus syödä, kertoo jätelajittelukampanjasta vastaava jätehuoltoasiantuntija **Nina Kokko** Rakennuslaitoksesta.

Kampanjan aikana varuskuntien muonituskeskuksiin ja kasarmeille ilmestyy värikkäitä julisteita. Jätteiden lajittelua tehdään tunnetuksi myös varusmiesten koulutukseen sisältyvällä multimediaesityksellä. Kampanjan toteutuksessa on käytetty autenttista kuvamateriaalia varuskunnista ja multimediassa seikkailee julisteista tuttu varusmies. Parin minuutin tietoisku löytyy myös puolustusvoimien ja Rakennuslaitoksen nettisivuilta.

Tiedotuskampanjan lisäksi varuskuntien jäteopasteita uusitaan, jotta olisi en-

asennemuutosta jätteiden lajitteluun

tistä helpompi lajitella kaikki hyötyjätteet, kuten paperi, kartonki, pahvi, lasi, metalli ja energiajäte.

Suunnitelmallista jätehuoltoa

Nina Kokko kertoo, että lähes kaikkiin varuskuntiin on jo laadittu jätehuolto-suunnitelmat ja että Rakennuslaitoksen ekorinkiläiset toteuttavat yhdessä varuskuntien ympäristövastaavien kanssa suunnitelmien toteutumista.

Jättemäärien seuranta aloitettiin vuonna 2007, ja vuosittain asetetaan lajittelua ja hyötyjätettä koskevat tavoitteet. Tietoa jätehuollosta on saatavilla myös Rakennuslaitoksen ja puolustusvoimien pari kertaa vuodessa järjestämällä ympäristöpäivillä.

– Jätteitä lajitellaan vielä vaihtelevalla menestyksellä. Jotkut varuskunnat toimivat hyvinkin edistyksellisesti, mutta on varuskuntia, joissa ei esimerkiksi oteta kaksipuolisia kopioita ja näin vähennetä paperin kulutusta.

– Jätteiden lajittelussa tarvitaan edelleenkin asennemuutosta. Nuoret tuntuvat olevan valveutuneempia tässä asiassa, he kun ovat kasvaneet lajitteluun jo päiväkodeissa ja kouluissa. Ei jätteiden lajittelu sen kummempaa ole kuin ostosten paikoilleen laittaminen kauppareissun jälkeen, Kokko vertaa.

Vauhtia kierrätykseen

Valtioneuvoston huhtikuussa 2008 tekemällä päätöksellä jätteen kierrätys aiotaan miltei kaksinkertaistaa lähivuosina. Tavoitteena on nostaa yhdyskuntajätteen kierrätys vuoteen 2016 mennessä 50 pro-

Jätehuoltoasiantuntija Nina Kokko esittelee varuskuntiin tulevia julisteita, jotka kannustavat varusmiehiä ja puolustusvoimien henkilökuntaa lajittelemaan jätteet oikein.

sentiin nykyisestä 30 prosentista.

Jotta näihin lukuihin päästään, tarvitaan myös erilaisia ohjauskeinoja valituskampanjoiden lisäksi. Esimerkiksi ongelmajätteen, kuten akkujen, öljyjen ja maalien talteenotossa ollaan jo päästy hyviin tuloksiin, koska niiden käsittelyssä on jo pitkään ollut tiukat säännökset.

Rakennuslaitos on mukana Tekesin rahoittamassa ja Rakennustiedon vetämässä KiinteistöRYL-hankkeessa, jonka tavoitteena on luoda mm. jätehuoltopalveluiden laatukäsikirja vuoden 2008 aikana. – Uskon, että käsikirjasta tulee hyvä työkalu jätehuollon kehittämiseen, ainakin kirjava nimikkeistö saadaan yh-

tenäiseksi, toteaa työryhmän toimintaan osallistuva Nina Kokko.

Parikymmentä vuotta jätehuollon parissa toimineena Kokko tietää, että jätteen käsittelyssä ja hyötykäytössä on päästy valtavasti eteenpäin. – Jätteen kuljetus ja jätteen vastaanottopisteet ovat kehittyneet huomasti. Takana on se aika, jolloin jätteet kipattiin vanhaan sorakuoppaan ja kaatopaikoilla käytiin ampumassa rottia. Jätteiden vastaanottopisteet ovat nykyisin tarkkaan vartioituja ja ohjeistettuja sinne tuotavan tavaran osalta. Enää ei kaatopaikoille mennä tonkimaan, vaikka sinne valitettavasti edelleenkin päätyy varsin hyvälaatuisia tavaraa. ■

Teksti: **Kirsti Helin**

Kuvat: **Mika Kurkilahti** ja **Puolustusvoimat**

Merivoimat tänään

Tällä hetkellä Merivoimissa panostetaan ensi sijassa meriyhteyksien suojaamiseen. Uudet kalustohankinnat tähtäävät meriyhteyksien entistä parempaan turvaamiseen ja suorituskyvyn nostamiseen. Merivoimia johdetaan nyt Turusta käsin Merivoimien Esikunnan muutettua Heikkilän kasarmin peruskorjattuihin tiloihin.

Merivoimien komentaja vara-amiraali **Hans Holmströmin** uusi työhuone sijaitsee komean päärakennuksen ylimmässä kerroksessa.

– Arkkitehti on onnistunut hyvin säilyttämään vanhan rakennuksen avaruuden ja luomaan tiloista toimivat, kehuu komentaja Holmström arvokiinteistön juuri peruskorjattuja tiloja.

Merivoimien Esikunnan muutto Helsingin Lauttasaaresta Turun Vähä-Heikkilään on onnellisesti ohi, ja henkilöstö on asettunut taloksi. – Ensi alkuun Turkuun siirto oli kova isku monelle, etenkin siviilityöntekijöille, jotka eivät ole tottuneet paikanvaihdoksiin samalla tavalla kuin sotilaat. Muuttoa voitiin kuitenkin ryhtyä valmistelemaan hyvissä ajoin, koska siitä päätettiin jo vuoden 2004 valtioneuvoston turvallisuus- ja puolustusselonteossa, Holmström kertoo.

– Valitettavasti muutto lisäsi henkilöstömme vaihtuvuutta ja sen mukana menetimme ison määrän kokemusta. Esikunnan henkilöstöstä on parin viime vuoden aikana vaihtunut noin puolet, kun normaali vaihtuvuus on noin 20 % vuodessa. Merivoimien Esikunta on kuitenkin haluttu työpaikka, ja olemme onnistuneet saamaan uutta innostunutta henkilöstöä tilalle.

Turku otti hyvin vastaan

Holmströmin mukaan Esikunnan muuttoa helpotti Turun kaupungin myönteinen suhtautuminen tulijoihin. Henkilökunta kävi myös jo remontin aikana tutustumassa tuleviin työtiloihinsa. Kaupungin järjestämissä tiedotustilaisuuksissa kerrottiin lasten koulutarjonnasta, puolisoiden työpaikkamahdollisuuksista, asuntotilanteesta ja kaupungin palveluista.

– Meidät otettiin hyvin vastaan. Turku on sitä paitsi aivan upea merikaupunki, ja täällä etäisyydet paikasta toiseen ovat lyhyet ja ruuhkista ei ole tietoaakaan, Holmström toteaa. Hänelle itselleen tämä oli kolmas siirto Turkuun, ja tällä kertaa myös vaimo muutti mukana.

– Käsittääkseni työntekijämme ovat tyytyväisiä nykyisiin toimitiloihinsa ja ylipäättään Turkuun asuinalueena. Myös puoliset ovat löytäneet hyvin työpaikkoja. Vuokra-asuntoja on ollut saatavissa, ja omistusasunnot ovat edullisia pääkaupunkiseudun hintatasoon verrattuna. Niille, joiden perhe jäi Helsinkiin, puolustusvoimat on järjestänyt soluasuntoja ja onpa heitäkin, jotka ”pendelöivät” päivittäin Turun ja Helsingin väliä.

Merivoimien Esikunnan noin 170 henkilön lisäksi Heikkilän peruskorjatussa kasarmissa on toimitilat Puolustushallin-

non rakennuslaitoksella ja Länsi-Suomen sotilasläänin Varsinais-Suomen aluetoimistolla. Kaikkiaan kasarmialueella on työntekijöitä noin 250 henkilöä.

Merivoimien tehtävät

Vara-amiraali Hans Holmström johtaa merivoimia puolustusvoimain komentajan alaisuudessa. Merivoimat vastaa meripuolustuksen ylläpidosta ja kehittämisestä puolustusvoimien toiminta-ajatuksen mukaisesti. Merivoimien operatiivisena tehtävänä on Suomen merialueen valvonta ja alueellisen koskemattomuuden turvaaminen sekä yhteiskunnan toiminnan kannalta elintärkeiden meriyhteyksien turvaaminen.

Merivoimat muodostuu Merivoimien Esikunnasta ja kuudesta joukko-osastosta ja laitoksesta. Saaristomerän Meripuolustusalueelle ja Suomenlahden Meripuolustusalueelle sijoittuvat ohjus- ja miinalaivat sekä rannikkojoukkoja. Ruotsinkielistä varusmieskoulutusta antava joukko-osasto, Uudenmaan Prikaati on erikoistunut rannikkojoukkojen kouluttamiseen Dragsvikissä.

Merikadetit ja merivoimien reservin upseerit ja aliupseerit koulutetaan Merisotakoulussa Suomenlinnassa. Merivoimien Tutkimuslaitos on erikoistunut merivoimien kehittämistä tukevaan ja vedenalaisen sodankäynnin tutkimiseen sekä merivoimien uusimman tekniikan testaamiseen. Tutkimuslaitos sijaitsee osin Espoon Kilossa ja osin Turussa. Merivoimien erikoismateriaalin huollostusta ja ylläpidosta vastaa Turussa sijaitseva Merivoimien Materiaalilaitos.

Merivoimien henkilöstön määrä on 2 100 ja vuosittain asepalveluksensa merivoimissa suorittaa 3 900 henkilöä, joista noin 30 on vapaaehtoisia naisia. Merivoimien kertausharjoituksissa koulutetaan vuosittain noin 3 400 reserviläistä.

Meriyhteyksien suojaaminen

Komentaja Holmström kertoo, että tällä hetkellä Merivoimissa panostetaan ensi sijassa meriyhteyksien suojaamiseen. – Meillä on meneillään kolmen miinan-

torjunta-aluksen hankinta ja olemme vastikään vastaanottaneet Laivue 2000-kokoonpanoon kuuluvan neljännen Hamina-luokan ohjusveneen. Kolmas käynnissä oleva hanke on Hämeenmaa-luokan miinalaivojen modernisointi. Italiassa valmistettavat miinantorjunta-alkukset kykenevät sekä miinanetsintään että -raivaukseen. Ensimmäinen alus valmistuu suunnitelmien mukaan vuonna 2010. Uudet alukset korvaavat vuonna 1975 valmistuneet ja 1990-luvulla peruskorjatut Kuha-luokan miinanraivaajat.

– Raha ratkaisee, joten kaikkia toimintoja ei voida kehittää samanaikaisesti. Seuraavaksi vuoroon tulee rannikkojoukkojen kaluston kehittäminen, Holmström sanoo.

Rannikkolinnakkeet uuteen käyttöön

Merivoimat on luopunut viime vuosina useista miehitystyistä rannikkolinnakkeista. Holmström kertoo, että syynä tähän ovat olleet muuttuneet uhkakuvat lähi-alueella ja aseteknologian kehittyminen. – Enää ei Venäjän vallan aikana rakennettu rannikkolinjaketu ole meripuolustuksen kannalta ajanmukainen. Nykyisin rannikkopuolustusta kehitetään siten, että joukkoja on vähemmän, ne ovat hyvin tulivoimaisia ja helposti siirrettävissä tilanteen mukaan.

– Muutamissa linnakkeissa on edelleenkin valvontasensorit, ja me tarvitsemme

niitä vielä rauhanaikaiseen koulutuskäyttöön sekä kriisiaikana henkilöstön tukemiseksi.

Osa puolustusvoimien linnakesaarista on siirtynyt Metsähallituksen omistukseen, ja niitä on kehitetty luontomatkailuun sopiviksi. Esimerkiksi Kustavin kuntaan kuuluvasta Katanpään linnakesaaresta on tullut suosittu matkailukohde, ja keskellä Kihdin aukkoa, puolimatassa Ahvenanmaalle sijaitseva kaunis Jungfruskärin saari tarjoaa veneilijöille suojaan käyntisataman. Utössä toimii hotelli entisissä puolustusvoimien rakennuksissa.

Kansainvälisyys mielenkiintoinen lisä

– Tiivistynyt yhteistyö NATO:n ja EU:n kanssa näkyy myös Merivoimien toiminnassa. Samoin Itämeren alueella yhteistyötä kehitetään koko ajan. Henkilöstöämme osallistuu maavoimajohtoisin kriisinhallintaoperaatioihin, ja näitä tehtäviä varten koulutamme sekä laivasto- että rannikkojoukkoja, kertoo Holmström.

Merivoimat on harjoitellut kansainvälistä toimintaa jo 1990-luvun puolivälistä alkaen, jolloin aloitettiin yhteiset sotaharjoitukset Ruotsin merivoimien kanssa. Nykyisin omien sotaharjoitusten lisäksi purjehduskauteen sisältyy aina myös pari kansainvälistä harjoitusta.

– Seuraava kansainvälinen merisotaharjoitus pidetään kesäkuussa Portugalin rannikolla. Siihen osallistuu sotilaita seit-

semästä eri maasta. Siitä tulee haastava ja mielenkiintoinen kokemus niin henkilökunnalle kuin varusmiehille. Itse harjoitus kestää viikon, ja siirtopurjehduksineen aikaa kuluu kolme viikkoa. Kansainvälisiin harjoituksiin varusmiehet valitaan vapaaehtoisuuden pohjalta, mutta tähän mennessä kukaan ei ole vielä kieltäytynyt.

Varusmiehistä pidettävä hyvää huolta

Komentaja Holmström painottaa, että varusmieskoulutuksen tärkein asia on pitää huolta hyvästä palvelusturvallisuudesta.

– Asevelvolliset nuoret miehet ja vapaaehtoiset naiset toimivat täällä lakisääteissä tehtävässä ja heistä on pidettävä hyvää huolta.

– Toinen asia, johon puolustusvoimissa kiinnitetään tänä päivänä erityistä huomiota, on nuorten kunnan parantaminen. Palvelukseen astuu yhä enemmän nuoria, joiden kunto on päässyt rapistumaan. Nuorilla on edessään pitkä elämä, ja varusmiesaikana on hyvä tilaisuus kohentaa kuntoa. Kouluttajiemme täytyy kannustaa huonokuntoisia liikkumaan nousujohteisesti siten, että aloitetaan en-

sin vähän kevyemmin ja lisätään rasittavuutta vähitellen.

Kansan armeija

Holmström on ehdottomasti yleisen asevelvollisuuden kannalla. – Suomen yleinen asevelvollisuus on erittäin tehokas tapa hoitaa maanpuolustus. Niissä maissa, joissa on käytössä ammattiarmeija, ovat maanpuolustusmenot huomattavasti suuremmat kuin meillä. Myös kansainvälisiin kriisinhallintajoukkoihin saamme tällä järjestelmällä korkeatasoista henkilöstöä. Voimme lähettää kriisinhallin-

Merivoimien komentaja Hans Holmström on tyytyväinen esikunnan uusiin tiloihin Turun Heikkilän kasarmialueen komeassa päärakennuksessa.

Holmström kehuu tämän päivän varusmiehiä fiksuiksi ja valistuneiksi. – He odottavat myös varusmieskoulutukselta paljon. Koulutuksen pitää olla koko ajan mielekästä, vain sillä tavalla voimme motivoida nuoret olemaan täällä.

tatehtäviin hyvin koulutettuja sotilaita, joilla on lisäksi siviilikoulutus moneltakin eri alalta. Näitä tekijöitä hyödyntämällä saamme erittäin toimivat ja tehokkaat joukot.

– Yleisellä asevelvollisuudella saamme myös kytkettyä puolustusvoimat osaksi koko yhteiskuntaa, kansan armeijaksi, emmekä jää erilliseksi palkkasotureiden saarekkeeksi. Kauttamme kulkee lähes koko miespuolinen väestö, ja myös vapaaehtoiset naiset. He tietävät, mitä Suomen puolustusvoimat on.

– Yritysjohtajilta kuulee usein, että puolustusvoimat tarjoaa maan parasta johtajakoulutusta. Täällä joutuu nuorella iällä hyvinkin vaativiin johtamistehtäviin. Se kasvattaa sekä kykyä johtaa ihmisiä että omaa itseluottamusta. Johtamisen oppikirjoja luetaan monessakin oppilaitoksessa, mutta johtamista ei opita kirjoja lukemalla, vaan käytännön tehtävissä, Holmström korostaa.

Merivoimille maakuntajoukot

Tänä keväänä perustettiin Merivoimiin maakuntajoukot. Holmströmin mukaan

reservissä on kova into liittyä maakuntajoukkoihin. – Merivoimat pystyy tarjoamaan hyvin erilaisia tehtäviä niin merellä, rannikolla kuin mantereella: raivaajaluksilla, rannikkotiedotuskomppaniassa ja mantereen tukikohtien vartiointiyksiköissä.

Maakuntajoukkoja koulutetaan ensi sijassa sodan ajan tarpeisiin, mutta viime aikoina on entistä enemmän korostunut yhteistyö muiden viranomaisten kanssa. – Merivoimien maakuntajoukot voisivat antaa viranomaisapua esimerkiksi laajamittaisissa etsintätehtävissä ja öljykatastrofeissa. Maakuntajoukot eivät kuitenkaan ole viemässä tehtäviä muilta viranomaisilta, vaan ne ainoastaan antavat apua silloin kun muiden resurssit eivät riitä, Holmström muistuttaa.

Vauhtia rakennushankkeisiin

– Puolustushallinnon kiinteistöuudistuksen myötä toimintaan tuli monta tahoa, ja välillä tuntuu, että hankkeet etenevät hitaasti. Esimerkiksi homevauriainen Pansion päävartio on saanut odottaa

Merivoimien uudet kalustohankinnat tähtäävät meriyhteyksien entistä parempaan turvaamiseen ja suorituskyvyn nostamiseen. Kuvassa Pansio-luokan miina

korjauspäätöstä jo pitkään. Rakennus on käyttökiellossa, minkä takia on jouduttu tilapäisjärjestelyihin.

– Puolustushallinnon rakennuslaitos hoitaa kiinteistöjen päivittäisen huollon ja ylläpidon erinomaisesti, mutta isommat hankkeet aiheuttavat joskus turhia aika- viiveitä ja häiritsevät toimintaamme.

Holmström toteaa kuitenkin, että Merivoimien kiinteistöasiat ovat kaiken kaikkiaan hyvällä mallilla. Esikunta on päässyt muuttamaan upeisiin tiloihin Heikkilään, Suomenlinnassa Merisotakoulun remontti on valmistumassa ja Upinniemeen on rakennettu uutta ja peruskorjattu vanhaa kiinteistökantaa.

Rakennuslaitokselta merivoimien komentaja odottaa rakennusalan asiantuntijuutta. – Oman toimintamme kannalta on järkevää, ettei meidän tarvitse olla kiinteistöeksperttejä, vaan että käytettävissämme on Rakennuslaitoksen asiantuntijuus ja että saamme heiltä tarvitsemamme palvelut ns. yhden luukun periaatteella. Rakennuslaitoksen asiaksi jää päättää, tuottaako se palvelut itse tai ostaako ne muualta. ■

Mikä motivoi Rakennuslaitoksen aluejohtajaa? – Hyvät alaiset! Koko Länsi-Suomen alueen henkilöstö on loistavaa. Heidän motivaationsa ja työsuoriutuksensa ovat olleet koko ajan korkealla huolimatta laitoksen henkilöstöön kohdistuvista jatkuvista vähentämisvaatimuksista. Myös asiakastytyväisyys on noussut vuosi vuodelta, kertoo Reima Johansson.

Paikallista kiinteistöasiantuntemusta

Heikkilän kasarmien uusissa tiloissa toimii myös Rakennuslaitoksen Turun aluetoimisto, yhteensä 13 henkilöä. Kaikkiaan Turun toimiston alueella työskentelee kuutisenkymmentä henkilöä. Rakennuslaitoksen hoidossa ovat Heikkilän kasarmialueen lisäksi Saaristomeren Meripuolustusalue Turussa sekä Saaristomerellä Gyltön, Utön ja Öron linnakesaaret ja Merivoimien Materiaalilaitos Dragsfjärdin Skinnarvikissa.

– Tehtävänäme on vastata varuskuntien siivouksesta, rakennusten ja ulkoalueiden kunnostuksesta, energiahuollosta ja jätehuollosta. Henkilökuntamme on erittäin ammattitaitoista ja tuntee hyvin paikalliset olosuhteet ja kiinteistöt. He toimivat asiantuntijoina kun vanhaa kiinteistökantaa korjataan tai uutta rakennetaan. Asiantuntemustamme tarvitaan myös ympäristöasioissa, kuten pilaantuneiden maa-alueiden puhdistuksessa, kuvailee Länsi-Suomen aluejohtaja **Reima Johansson**.

– Turun alueella erityishaasteenamme ovat linnakesaarien kiinteistöt. Ulkosaaristo merenkäynteineen on vaativa työympäristö kiinteistönhoidolle. Osa saarista toimii yhä puolustusvoimien koulutuspaikkana, joten

meidän pitää huolehtia rakennusten kunnosta ja siivouksesta sekä veden, lämmön ja sähkön saatavuudesta.

Rakennuslaitoksen Länsi-Suomen alueen vastuulle kuuluvat myös Säskylän ja Niinisalon varuskunnat. Säskylässä työskentelee 39 Rakennuslaitoksen henkilöä ja Niinisalossa 41. Länsi-Suomen alueen liikevaihto on noin 19 miljoonaa euroa.

Johansson kertoo, että tällä hetkellä suunnitteilla on Säskylässä Porin Prikaatin sotilaskodin peruskorjaus sekä terveysaseman korjaus ja viemäriverkoston kunnostus. – Tavoitteena on myös peruskorjata kuntotalo. Tykistöprikaatissa Niinisalossa puolestaan on käynnissä raskaan raketinheitinjärjestelmän varasto-, huolto- ja koulutustilojen rakentaminen, samoin hankkeeseen liittyvä tiestö ja pesupaikka rakennetaan tänä vuonna. Tänä vuonna aloitetaan myös Niinisalon terveysaseman korjaustyöt ja Puolustusvoimien Kansainvälisen Keskuksen muutto pääkaupunkiseudulle aiheuttaa muutostöitä. Niinisaloon valmistuu tänä vuonna myös 300 metriä pitkä lennokkikenttä. Hankkeiden rahoitusneuvottelut ovat käynnissä.

lautta.

Kenraali Gustav Hägglund:

”Johtaminen on suunnan näyttämistä ja alaisten innostamista”

Teksti: Kirsti Helin

Kuva: Mika Kurkilahti

Karismaattinen kenraali **Gustav Hägglund** jakaa pitkän sotilasuransa aikana kertynyttä johtamisosaamistaan suomalaisille yritysjohtajille. Turussa valmennuskeskus Start Now’n järjestämään tilaisuuteen Turun linnaan oli saapunut nelisenkymmentä varsinaissuomalaista yritysjohtajaa.

Hägglund näkee paljon yhtäläisyyttä, mutta myös eroja sotilaiden ja yritysten johtamisen välillä.

– Puolustusvoimissa toiminta on konservatiivisempaa ja muutosvastarinta vielä voimakkaampaa kuin siviilipuolella. Myös ihmisten siirtyminen tehtävästä toiseen on vähemmän joustavaa, joten pitää osata pelata ”jaossa olevilla korteilla”, Hägglund vertaa.

– Armeijassa kannustimina toimivat rahan sijasta arvomerkit ja ylennykset. Ylennyksiä pitää kuitenkin tehdä harkiten, sillä mikään ei vaikuta työyhteisön henkeen yhtä demoralisoivasti kuin väärälle henkilölle mennyt ylennys.

– Maamme yleinen asevelvollisuus tarjoaa hyvät rekrytointimahdollisuudet puolustustoimille. Suomen upseerikunta onkin maailman parhainta. Hyvin järjestetty asevelvollisuus toimii myös puolustus-

voimien käyntikorttina ja lisää armeijan arvostusta yhteiskunnassamme.

Parempi olla generalisti kuin spesialisti

– Vahvat johtajat uskaltavat ottaa riskejä ja tehdä päätöksiä, kun taas heikot johtajat sysäävät päätöksentekoa ylemmäksi. Esimerkiksi rauhanturvatehtävissä oli turha lähteä hakemaan ohjeita YK:n päämajasta. Eiväthän he olisi siellä tienneet, kuinka asioiden laita oli paikallisissa oloissa.

– Johtaja näyttää suunnan ja on parempi on olla generalisti kuin spesialisti. Yleismies näkee kokonaisuuksia, kun taas ammattimies ei näe metsää puilta. Suoria alaisia ei kannata olla kuutta henkilöä enempää. Delegointi on tärkeää, silloin jää enemmän aikaa itselle. Hyvä johtaja käyttää korkeintaan puolet ajastaan varsinaiseen työhön. Muu aika pitää käyttää ympäristön seurantaan.

Hägglund kehottaa antamaan kunnon kiitosta alaisille, mutta myös vääryyksiin ja virheisiin on heti puututtava – ja tavalla, josta oppii koko porukka. Ei siis mitään pehmoilua, että kiitokset jaetaan yhteisesti ja kritiikki kahden kesken.

Hägglund kertoo esimerkin: – Vuonna 1962 minut määrättiin ensimmäistä kertaa komppanian päälliköksi. Oli valtaa ja vastuuta, ja johtajasta riippui, millainen yksiköstä tulisi. Sain vähitellen luotua komppaniaani hyvää henkeä, minkä ansiosta porukka alkoi parantaa suorituksiin erilaisissa joukko-osaston kilpailuissa ja yhdessä hankittu palkintokaappi alkoi pikkuhiljaa täyttyä. – Särön vaivalla luotuun yhteishenkeen oli tuoda yhden sotamiehen puntis, josta tämä saikin sitten oikein kunnan läksytyksen koko komppanian edessä ja sen päälle vielä seitsemän vuorokauden arestin. Sen koommin ei vastaavia rikkomuksia tapahtunut ja tilastot paranivat tältäkin osin, Hägglund muistelee.

Turun linnassa kenraali Hägglund otti yleisönsä. Hägglundin suorapuheiset ja värikkäät esimerkit oman uran eri vaiheista Suomen puolustusvoimissa, vaikeissa kriisinhallintaoperaatioissa kaukomailla ja Euroopan unionin sotilashuipulta säväyttivät ja antoivat käytännön vinkkejä myös yritysten johtamiseen. Kenraali Gustav Hägglundin sotilasura on suomalaisittain merkittävä, kenties merkittävin sitten marsalkka Mannerheimin. ■

Kenraali Hägglund luennoi Turun linnassa johtamisesta. Hän tiivisti hyvän johtamisen kahdeksaan perusasiaan: suoruus, oikeudenmukaisuus, innostavuus, yhteiset arvot, itseluottamuksen tukeminen, muutokseen pakottaminen, hyvien suoritusten palkitseminen ja armoton rikkaruohojen kitkeminen.

Kenraali Hägglundin johtajan ventti

- 1.** Johtajan tärkein tehtävä on suunnan määrittäminen ja alaisten innostaminen. Varaa tähän riittävästi aikaa!
- 2.** Järjestä hallinto niin, ettei sinua tarvita kuin poikkeamien valvontaan.
- 3.** Muokkaa organisaatio sellaiseksi, että jokaisella asialla on hoitaja. Työryhmiä ei tarvita, mutta viikkopalaverit ovat ok.
- 4.** Pistä matriisit pöytälaatikkoon ja luo selkeät johtosuhteet ja vastuut. Tiedotus on tärkeää ja sen pitää olla lähellä johtoa.
- 5.** Tarkkaile uudessa tehtävässäsi kuukauden päivät ennen kuin pistät tulemaan, mutta älä odota puolta vuotta kauempaa!
- 6.** Jos joudut vähentämään väkeä, aloita yläpäästä. Sinne tuppaa kertymään ylimiehitystä.
- 7.** Kansainvälisissä tehtävissä sijoita sinulle määrätty alaiset tehtäviin, joissa heidän heikkoutensa vähiten haittaavat toimintaa.
- 8.** Älä pyytele ohjeita toimintavaltaasi kuuluv-

ta asioista ylemmältä taholta, vaan ratkaise ne itse ja ilmoita niistä esimiehellesi. "Älä tuo minulle ongelmia, vaan ratkaisuja" on hyvä ohje myös alaisillesi.

- 9.** Kannusta alaisiasi esittämään kriittisiä mielipiteitä ennen ratkaisua, mutta vaadi ehdotonta solidaarisuutta kun päätös on tehty.
- 10.** Älä panttaa päätöksiä. Tietoa huonosta päätöksestä on parempi kuin pitkä epävarmuus.
- 11.** Ole oma itsesi, suora, rehellinen ja vilpittömä.
- 12.** Esimerkillä on mahtava voima. Sinua pidetään herkästi esikuvana, älä lipsu!
- 13.** Anna palautetta, varsinkin kiitosta, mutta myös moitetta. Rankaise armotta, kun tarvetta on.
- 14.** Pidä kiinni muodollisesta arvovallasta, kunnes saavutat aidon arvovallan.
- 15.** Delegoi mahdollisimman runsaasti. Se in-

nostaa alaisiasi ja vapauttaa sinut johtamaan kokonaisuutta oikeaan suuntaan. Delegointi sitouttaa.

- 16.** Kasvata pystyimpiä alaisiasi kierrättämällä heitä suunnitelmallisesti erilaatuissa tehtävissä.
- 17.** Valvo tarkasti, että ylennykset ja palkitsemiset osuvat henkilöille, jotka ovat ne ansainneet.
- 18.** Pitkän tähtäyksen suunnitelmat saavat olla korkeintaan hahmotelmia. Niitä parempia ovat skenaariot, kunhan muistaa, että ne eivät ole ennusteita.
- 19.** Tavoitteet kannattaa asettaa yläkanttiin. Se motivoi haasteita haluavia. Motivoituneisiin ihmisiin kannattaa satsata, sillä he vievät kehitystä eteenpäin ja vetävät myös muut mukaansa.
- 20.** Kilpailuta alaisiasi.
- 21.** Murra muutosvistarinta organisaatiostasi muuttamalla aika ajoitin toimintaa ja kierrättämällä henkilöstöä.

Teksti: **Kirsti Helin**
Kuvat: **Risto Laine** ja **MPK**

Sotilas- ja siviilijohdon valtakunnalliset maanpuolustuskurssit

Kunnia-asia tulla kutsutuksi

Kruununhaan Maneesiin on koostunut 43 kurssilaista: yritysten johtohenkilöitä, johtavia virkamiehiä, päätoimittajia, yliopistojen professoreita, kansanedustajia ja sotilasjohtajia. Osallistujista 30 on miehiä ja 13 naisia. Menossa on 185. valtakunnallinen maanpuolustuskurssi.

– Kurssin tavoitteena on perehdyt-

tää osallistujat maamme kokonaisuusmaanpuolustukseen ja kehittää yhteiskunnan eri sektorien yhteistoimintaa. Kurssi tarjoaa eri aloilla toimiville tilaisuuden verkottua keskenään, ja kurssilaisten kesken syntyykin yleensä aina pitkäkestoisia kontakteja, maanpuolustuskurssien johtaja eversti **Kim Jäämeri** kertoo.

Valtakunnallisia maanpuolustuskursseja on järjestetty vuodesta 1961 lähtien. Sotien jälkeen todettiin valtakunnan olemassaolon turvaamisen edellyttävän johtavissa tehtävissä toimivien sotilaiden ja siviilien yhteistä koulutusta.

Kursseille on osallistunut lähes 7500 kansalaista kutsupohjalta. Kursseja arvostetaan, ja harva kutsuttu kieltäytyy kun-

– Valtakunnalliset maanpuolustuskurssit ovat erittäin arvostettuja myös luennoitsijoiden keskuudessa, ja meidän on helppo saada huippuluennoitsijoita lyhyelläkin varoitusajalla, kertoo maanpuolustuskurssien johtaja eversti **Kim Jäämeri**.

Kruununhaan Maneesi

Valtakunnallisten maanpuolustuskurssien pitopaikkana toimiva Kruununhaan Maneesi rakennettiin 1830-luvun alussa venäläisten upseerien ratsastuspaikaksi. Maneesi toimi Helsingin Kiinteistönpidon korjaamona, kunnes se saneerattiin vuonna 1987 maanpuolustuskurssien käyttöön. Rakennuksen restauroinnin suunnittelivat arkkitehdit **Hilkka** ja **Tapio Seppälä**, ja tilat valmistuivat tammikuussa 1988.

Maneesin ja makasiinin peruskorjaus tehtiin Rakennuslaitoksen johdolla vuonna 2005. Sisätiloiltaan 800 neliön rakennuksen ilmanvaihtoa ja valaistusta parannettiin ja seinät maalattiin. Maneesiin rakennettiin myös lisää ryhmätötiloja. Maneesin ja makasiinin välille rakennetulla tuulikaapilla saatiin sisäyhteys makasiiniin sijoitettuihin toimistotiloihin.

Jokainen kurssi muodostaa ”maan hallituksen”, joka ratkaisee maatamme ja sen kansalaisia uhkaavia kriisitilanteita.

niasta. Kolmen ja puolen viikon kurseja järjestetään neljä kertaa vuodessa.

Huippuluentoitsijoita ja käytännön harjoittelua

Ohjelmassa on teoriaopetusta, vierailuja puolustusvoimien joukko-osastoihin, eri ministeriöiden laitoksiin ja yrityksiin sekä soveltavia harjoituksia. Kevään 2008 kurssi vieraili mm. Helsingin pelastuslaitoksella, Neste Oilin jalostamolla ja Ylessä. Merivoimien toimintaan tutustuttiin Upinniemessä ja parin päivän internaattiharjoitus oli Kainuun Prikaatissa Kajaanisissa.

Jäämeri kertoo, että kurssilaiset tutustuvat valtioneuvoston päätöksentekoon

sekä teoriassa että käytännössä. – Roo-lipelin avulla jokainen kurssi harjoittelee valtion johtamista, ja kurssilaisten muodostamassa ”hallituksessa” pyritään ratkaisemaan maatamme ja sen kansalaisia uhkaavia kriisitilanteita. Tänäkin vuonna ratkaistavana oli kirjo yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja uhkaavia kriisejä pandemiasta sotilaalliseen maanpuolustukseen.

Kurssilla on eri ministeriöiden nimeäminä 10 vakituista pääopettajaa ja lisäksi käytettävissä noin 50 eri alojen asiantuntijaa Suomesta ja ulkomailta. Ainoastaan 15 prosenttia opetuksesta liittyy suoranaisesti sotilaalliseen maanpuolustukseen.

Jäämeri kertoo, että virallisen oh-

jelman lisäksi on paljon sosiaalista toimintaa. – Kurssi valitsee keskuudestaan isännän ja emännän sekä oltermannin. Isäntä ja emäntä huolehtivat mm. illanviettojen järjestelyistä, ja oltermannin luottamustehtäviin kuuluu kurssihengen vaaliminen ja myöhempi yhteydenpito kurssilaisten kesken.

Kurssin suorittaneet kutsutaan viiden vuoden kuluttua kaksipäiväiselle jatkokurssille ja edelleen viiden vuoden kuluttua yksipäiväiselle täydennyskursille. Lisäksi kurssilaiset järjestävät vapaaehtoisia kurssitapaamisia 1–2 kertaa vuodessa. Jotakin aktiivisesta toiminnasta kertoo se, että viime vuonna järjestettiin 80 kurssitapaamista, joiden ohjelmassa

Kokonais- maanpuolustus

Kokonaismaanpuolustus sisältää kaikki ne sotilaalliset ja siviilialojen toimet, joilla turvataan Suomen valtiollinen itsenäisyys sekä väestön elinmahdollisuudet ja turvallisuus ulkoista, valtioiden aiheuttamaa tai muuta uhkaa vastaan.

Kokonaismaanpuolustukseen kuuluvat julkisen sektorin eli valtioneuvoston, valtion viranomaisten ja kuntien sekä yksityisen sektorin toimenpiteiden ja kansalaisten vapaaehtoisen toiminnan yhteensovittaminen yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ylläpitämiseksi kaikissa tilanteissa.

oli alustuksia ajankohtaisista asioista ja sosiaalista yhteydenpitoa.

Hyvää palautetta

Keitä sitten kutsutaan valtakunnalliselle maanpuolustuskurssille? Henkilöiden tulee toimia johtavissa tehtävissä, jotka ovat tärkeitä kokonaismaanpuolustuksen kannalta. Edustettuina ovat eduskunta ja puolueet, hallinto, talouselämä, tiedotus ja järjestöt, hengellinen työ, tiede ja kulttuuri sekä tietysti puolustusvoimat. Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunta hyväksyy osaltaan kurssin osallistujat, ja kutsukirjeen allekirjoittaa puolustusvoimain komentaja.

Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunnan toimintaa valvoo valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen

ministerivaliokunta, ja neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Pääesikunnan päällikkö.

Jokaisesta kurssista kerätään palautetta. Jäämeren mukaan palaute on ollut pääsääntöisesti erinomaista. – Jokainen kurssilainen arvioi koko kurssia ja yksittäisiä luentoja. Palautteet lähetetään luennoitsijoille, jotka selvästi ovat osanneet hyödyntää palautetta seuraavissa luennoissaan.

Vuonna 2005 tehtiin laaja vaikuttavuustutkimus, jonka mukaan valtakunnallisen maanpuolustuskurssin käyneistä 65 prosenttia piti kurssia hyvin tarpeellisenä ja 31 prosenttia melko tarpeellisenä. Vastajaista 78 prosenttia vastasi olevansa samaa mieltä väitteestä: ”Kurssit ovat keskeinen osa suomalaista konsensusta”. ■

Kurssin internaattiharjoitus tapahtuu puolustusvoimien joukko-osastossa.

– Jokainen kriisinhallintatehtävistä palaava suomalainen on taatusti parempi sotilas ja avarakatseisempi kansalainen kuin ennen lähtöään, Porin Prikaatin komentaja, prikaatikenraali Markku Nikkilä toteaa.

Tshadiin lähetetyt suomalaiset rauhanturvaajat ovat aloittaneet työnsä operaatioalueellaan. Kuvassa jalkapartio tauolla Abechen kaupungin markkina-alueella.

Suomi mukana 11 kriisinhallintaoperaatiossa

Kriisinhallintatehtävät hyödyttävät myös kansallista puolustustamme

Teksti: **Matti Vihurila**

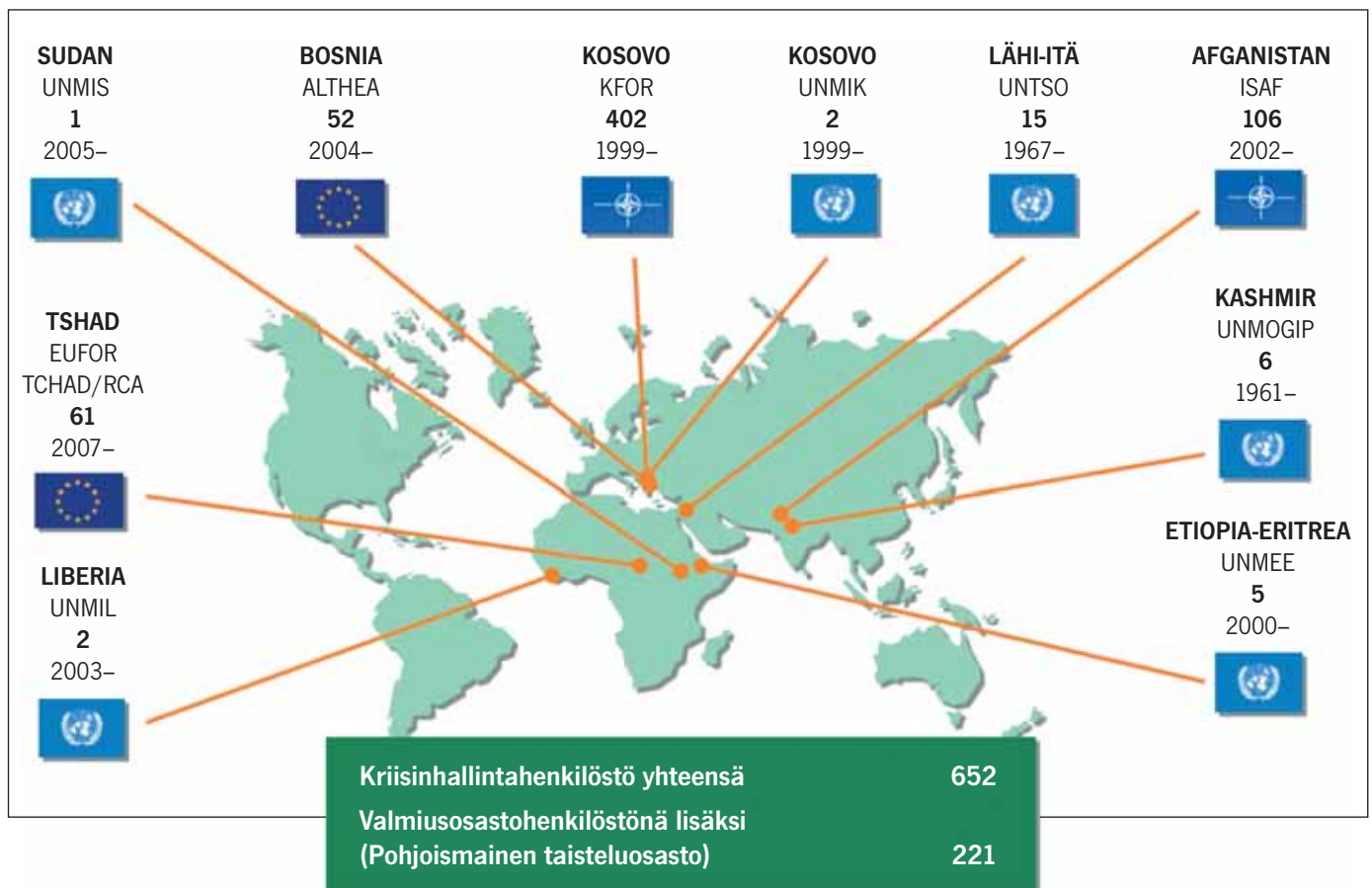
Kuvat: **Matti Vihurila** ja **Juha Mattila**

Puolustusvoimien johtamis- ja hallintojärjestelmä uudistui vuoden vaihteessa. Tässä yhteydessä vastuu sotilaallisista kriisinhallintaoperaatioista siirtyi Pääesikunnalta Mikkeliin perustetulle Maavoimien esikunnalle. Samalla aiemmin Puolustusvoimien Kansainväliselle Keskukselle kuuluneet vastuut

maavoimien sotilaallisten kriisinhallintajoukkojen toimeenpanosta, toiminnasta, tuesta ja kotiuttamisesta siirtyivät kokonaisuudessaan Porin Prikaatille. Tämä oli luonteva jatko prikaatin aiemmalle roolille kriisinhallintajoukkojen perustajana, varustajana ja kouluttajana.

Uudet kriisinhallintajoukot on perus-

tettu Säskylän Huovinrinteellä jo vuodesta 1999, jolloin Suomi liittyi mukaan Kosovon operaatioon. Alkuvuodesta Tshadiin EUFOR-operaatioon perustettu, varustettu ja koulutettu 61-henkinen suomalaisosasto oli jo viides Porin Prikaatin perustama uusi kriisinhallintajoukko. Käynnissä olevien operaatioiden vaihto-

henkilöstö on koulutettu prikaatissa vuodesta 2003.

Kriisinhallinta yksi kolmesta päätehtävästä

Yksi puolustusvoimien kolmesta päätehtävästä on osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan. Suomi on mukana tällä hetkellä kaikkiaan 11:ssä eri kriisinhallintaoperaatiossa runsaan 650 rauhanturvaajan voimin.

Näiden lisäksi EU:n nopean toiminnan joukkojen Pohjoismaisessa taisteluosastossa päivystää 221 suomalaista, jotka ovat kotimaassa 5 päivän lähtövalmiudessa mahdolliseen uuteen kriisinhallintaoperaatioon.

Vuositasolla sotilaalliseen kriisinhallintaan käytetään noin 100 miljoonaa euroa, mikä on noin 2 prosenttia koko puolustusbudjetista. Kehittämällä sotilaallista kriisinhallintakykyä ja osallistumal-

la kriisinhallintaoperaatioihin maamme kantaa kansainvälisen vastuunsa ja estää kriisialueiden lieveilmiöiden leviämisen Suomeen. Toiminta on myös suoraan hyödynnettävissä kansallisessa puolustuksessamme.

– Kun varusmiespalveluksen aikana tehokkaan sotilaskoulutuksen saanut reserviläinen palvelee 6–12 kk rauhanturvaajana kriisialueella, hän samalla kartuttaa myös sotilaan ammattitaitoaan. Kotiutumisen jälkeen hän kykenee hyödyntämään hankkimiaan lisätaitoja myös kotimaan puolustuksessa, omassa sodan ajan tehtävässään. Sama pätee tietysti myös puolustusvoimien palkattuun henkilökuntaan, jonka osuus palveluksessa olevista rauhanturvaajista on keskimäärin 20 prosenttia, sanoo Porin Prikaatin komentaja, prikaatikenraali **Markku Nikkilä**.

Suomi teki aikoinaan päätöksen osal-

listua kahteen Euroopan unionin nopean toiminnan joukkoihin kuuluvaan taisteluosastoon. Näistä jälkimmäinen, ns. Pohjoismainen taisteluosasto on parhaillaan päivystysvuorossa kesäkuun loppuun asti. Yhteensä näissä kahdessa osastossa on palvelleet lähes 400 suomalaista rauhanturvaajaa, jotka ovat hioneet sotilas- ja kriisinhallintataitojaan kokopäiväisesti vuoden ajan.

– Päivystysvuorojen jälkeen nämä huippukoulutetut rauhanturvaajat sijoitetaan kotimaan puolustuksen vaatimpiin tehtäviin, prikaatikenraali Nikkilä muistuttaa.

Yli 50-vuotisen rauhanturvahistoriamme aikana Suomesta on lähdetty maailmalle lähes 50 000 kertaa. Rauhanturvaajina palvelleiden suomalaisten lukumäärä on pienempi, sillä sama henkilö on voinut palvella useammassa eri operaatiossa. ■

Puutarhuri ja rauhanturvaaja

Rakennuslaitoksen Säkylän paikallistoimis-
tossa puutarhurina työskentelevä **Raimo
Heinonen** palveli rauhanturvaajana Liba-
nonissa 1980- ja 90-lukujen taitteessa. 16
kuukauden pesti alkoi vartiojääkärinä ja
päättyi joukkueen varajohtajan tehtävässä
ja vääpelin palvelusarvossa. Heinonen pitää
kokemusta varsin hyödyllisenä.

– Mielestäni palvelus vastasi useiden
kymmenien vuorokausien kertausharjoitus-
ta. Sitä voisi melkein kuvata toiseksi varus-
miespalvelukseksi, sillä sotilaan ammattitaito

karttui rutkasti. Libanonin epävarmoissa ja
ajoittain vaarallisissakin olosuhteissa opin,
miten tulla toimeen silloinkin, kun kaikki ei
välttämättä sujukaan täydellisesti, Heinonen
muistelee.

– Tuohon aikaan alueella ammuttiin
raskailla aseilla kuten kranaatinheittimil-
lä päivittäin ja Hizbollah-sissit hyökkäivät
ajoittain Israelin ylläpitämän Etelä-Libano-
nin armeijan (SLA) tukikohtiin. Tulitoiminta
ei suoranaisesti kohdistunut YK-asemiin,
mutta varovainen piti olla.

Raimo Heinosen arkisto

**Raimo Heinoselle 16 kuukauden rauhan-
turvapalvelus Libanonissa 1988–90 antoi
selkeän kuvan siitä, millaista sota on.
Kokemuksiaan hän on hyödyntänyt koti-
maassa reserviläistoiminnassa.**

– Siellä sai varsin selkeän kuvan siitä,
millaista sota on. Jatkuva valppaus ja elämi-
nen stressin alla söivät kyllä miestä, Raimo
Heinonen tunnustaa.

Kotimaassa komppanian vääpeliksi

Kotiotumisensa jälkeen Heinonen aloitti työt
Säkylän varuskunnan puutarhurina. Samoi-
hin aikoihin hän liittyi mukaan reserviläis-
toimintaan. 90-luvun lopulla Raimo Heinosen
sodan ajan tehtäväksi määrättiin komppani-
an vääpelin tehtävä, missä hänen kokemuk-
siaan ja osaamistaan voidaan hyödyntää
kotimaan puolustuksessa.

Sijoitus tiesi tavallista enemmän kertaushar-
joituksia, joiden lisäksi Heinonen osallistu-
i erinäisiin vapaaehtoiisiin harjoituksiin. Jo
vuosia sitten hänet ylennettiin reservissä so-
tilasmestariksi, mikä kertoo omaa kieltään
hänen sotilaan ammattitaidoistaan.

Puistopuutarhurikoulun vuosina 1985–
87 suorittanut ja mm. Kultarannan puutar-
hassa opiskeluaikoinaan harjoitellut Raimo
Heinonen odottaa malttamattomana lämpi-
miä kelejä. Tänä kesänä on tarkoitus jatkaa
Huovrinteen kasarmialueen kaunistamis-
ta mm. varuskuntakerhojen ympäristössä,
missä uusitaan istutuksia.

Sotilasmiljöössä työskentelevältä puu-
tarhurilta usein tiedustellaan, mitä hän on
mahtanut vastata alokasaikaisten psykolo-
gisten testien kysymykseen ”Haluaisitko olla
puutarhuri?” – Kyllähän minä siihen myön-
tävästi vastasin, Heinonen hymyilee.

Matti Vihurila

Säkylän varuskunnassa puutarhurina työskentelevä Raimo Heinonen
odotteli haastattelupäivänä vielä lämpimiä kelejä, jotta pääsisi tositoimiin.

Rakennuslaitos palkittiin

Julkisen sektorin parhaat käytännöt vuonna 2007

Johtoryhmäläiset Timo Sarpila, Raimo Jokela, Ritva Touré, Pekka Salojärvi, Pekka Kettunen, Ritva Peura ja Raimo Huttunen ovat tyytyväisiä Rakennuslaitoksen saamasta toiminnan laatupalkinnosta.

Puolustushallinnon rakennuslaitos valittiin vuoden 2007 voittajaksi Suomen julkisen sektorin parhaiden käytäntöjen arvioinnissa. Toinen voittaja on Turun kaupungin terveystoimen lääkinnällisen kuntoutuksen tulosyksikkö. Arviointiryhmän mukaan näiden organisaatioiden laatutyötä leimaa erityisesti systemaattisuus ja innostuneisuus.

Voittaneet organisaatiot esittelevät toimintaansa 20.–22.10.2008 Pariisissa järjestettävässä EU:n julkisen sektorin viidennessä laatukonferenssissa. Konferenssissa kaikilla EU:n 27 jäsenmaalla on mahdollisuus esitellä kaksi julkisen sektorinsa parhaiden käytäntöjen toimijaa. Suomi on ollut mukana kaikissa viidessä valintaprosessissa valtiovarain- ja sisäasiainministeriön sekä Suomen Kuntaliiton kautta.

Voiton avaimet

Parhaat käytännöt -arvioitsijaryhmän näkemyksen mukaan Rakennuslaitoksen vahvuuksia ovat mm.

– Henkilöstöstrategia laaditaan yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa, mikä sitouttaa henkilöstön toteuttamaan strategisia valintoja ja johdon viestimään avoimesti henkilöstöstrategian muutossuunnasta. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet ja eläkkeelle siirrytään huomattavasti myöhemmin kuin valtionhallinnossa keskimäärin. Henkilöstön kehittämisessä käytetään henkilökohtaisia osaamisprofileja.

– Riskien kartoitus on ulotettu alueta- solle, jolloin siellä ymmärretään riskitekijöiden kytkennät toiminnan eri muotoihin. Alueorganisaatio toimii yhteistyössä kaupunkien ja kuntien, paikallisten hallinto-

viranomaisten sekä reserviläisjärjestöjen, kilttojen, kerhojen ja muiden järjestöjen kanssa.

– Asiakkaiden tarpeista kerätään tietoa säännöllisesti asiakastapaamisten, palvelupalautteen ja asiakastyytyväisyyskyselyiden avulla. Asiakastyytyväisyys on jatkuvasti parantunut.

– Suunnittelu- ja seurantajärjestelmä on kiinteä osa rakennuslaitoksen tulosjohtamista ja ulottuu organisaation kaikkiin toimijoihin. Tulosten seuranta mahdollistaa uudistusten ja innovaatioiden toteuttamisen. Uusien toimintamenetelmien hyödyntäminen on laitoksen keskeisiä strategisia tavoitteita, mm. laskujen sähköiseen käsittelyyn rakennuslaitos siirtyi valtion ensimmäisten tilivirastojen joukossa.

Laatua yhteistyöllä – VM tien päällä

Rakennuslaitoksen asiantuntijat ovat esiintyneet julkisen sektorin laatukonferenssien case-puheenvuoroissa. Valtionvarainministeriön, sisäministeriön ja Suomen Kuntaliiton yhteistyössä järjestämiä Laatua yhteistyöllä -tilaisuuksia on pidetty Tampereella, Oulussa, Rovaniemellä, Hämeenlinnassa ja Joensuussa.

Tilaisuuksissa käsitellään hallitusohjelman keskeisimpiä kehittämistoimenpiteitä ja keskeisiä hankkeita. Lisäksi kuullaan paikallisia puheenvuoroja sekä CAF-itsearviointimallin mahdollisuuksista toiminnan kehittämisen välineenä. Laatukonferenssien tietotorilla esitellään uudistamishankkeita ja eurooppalaista kehittämis-yhteistyötä.

CAF (Common Assessment Framework) on EU-jäsenmaiden yhteistyönä kehitetty julkisen sektorin organisaatioiden laadunarviointimalli. ■

Olli Kivinen

Pohjoismainen puolustusyhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö eri muodoissaan on vuosisatojen ajan ollut tärkeä ulottuvuus Suomelle, koska maamme on idän ja lännen rajamaa. Roomalaiskatolisen ja ortodoksisen kirkon välinen raja kulki Suomessa. Pohjoismaisuus on voimistanut aika ajoin hyökkäyksen kohteeksi joutunutta läntistä identiteettiämme.

Pääsy Pohjoismaiden aloittamaan yhteistyöhön 1950-luvulla oli huomattava askel maamme toisen maailmansodan jälkeisessä kehityksessä – asia joka nykyään unohtetaan aivan liian usein. Se vahvisti maamme asemaa samalla tavalla kuin samalla vuosikymmenellä toteutunut Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenyys.

Sittemmin pohjoismainen yhteistyö on tuottanut paljon tuloksia, vaikka sitä laajempi eurooppalainen yhdentyminen onkin osin syventänyt ja laajentanut kenttää. Yhteistyö on valanut yhteisrintaman, joka tuntuu yhteiskuntiemme arvomaailmassa ja käytännön tasolla.

Menneinä vuosikymmeninä ulko- ja turvallisuuspolitiikka oli Suomen vaikean aseman johdosta rajattu tiukasti yhteistyön ulkopuolelle. Nyt on toisin. Norja ja Ruotsi aloittivat yhteistyön tiivistämisen viime vuonna, ja Suomi tarttui niin ikään tilaisuuteen. Tärkein patistaja on yksinkertainen: raha. Amiraali Juhani Kaskealan sanoin: ”Yksikään länsieu-

rooppalainen maa ei kustannussyistä pysty ylläpitämään itsenäistä puolustusta”.

Yhteistyölle on selvä tilaus, koska mahdollisuuksia rahan säästämiseen esimerkiksi hankinnoissa, harjoituksissa, rauhanturvassa, kriisinhallinnassa ja monella muulla alalla. Suomi ja Ruotsi ovat päässeet pitkälle Pohjanlahden yhteisessä valvonnassa. Pää täytyy kuitenkin pitää kylmänä, ettei synny yhteisen helikopterihankinnan tapaisia farsseja. Koneethan viivästyivät pahasti, koska kaikki halusivat oikeastaan erilaisia helikoptereita, ja ulkopuolisen mielessä elää epäily, ettei yhteishankinta tullut erikseen toimimista halvemmaksikaan.

Erittäin tärkeä on pitää mielessään, mitä pohjoismainen puolustusyhteistyö ei ole. Ennen muuta se ei lisää turvallisuutta eikä ole vaihtoehto Naton tai Euroopan unionin sotilaalliselle yhteistyölle. Pienillä Pohjoismailla on yllin kyllin tekemistä omasta tontistaan huolehtimisessa. Lisäksi Suomi on ainoa, joka panostaa itsenäiseen aluepuolustukseen. Ruotsi on lähes lopettanut armeijansa, ja Tanska sekä Norja luottavat Nato-jäsenyyden antamaan turvaan. Lisäksi esimerkiksi EU-toimintaan ei ole syntynyt solidaarista pohjoismaista yhteistyötä.

Maiden vaikuttimet eivät ole yksin kirjasotsaisen jaloja. Monet epäilijät uskovat, että Ruotsin hakeutuminen yhteistyöhön

Norjan kanssa on oikeastaan markkinointiponnistelu epäonnisten JAS-hävittäjien myymiseksi. Norja puolestaan ei kansan itsepäisyyden vuoksi pääse EU:n jäseneksi ja joutuu etsimään ystäviä ja kumppaneita muualta.

Tiukasta realismistaan tunnettu puolustusministeriön entinen kansliapäällikkö Matti Ahola listasi Turussa huhtikuun alussa pidetyssä Merivoimien ja Suomen Atlantti-seuran seminaarissa Pohjoismaiden erilaisuudet: erilaisia ovat tehtävät, suorituskyky, johtosuhteet ja toimivaltuudet. Myös johtamisjärjestelmät ja varustukset poikkeavat toisistaan. Kaiken täytyy nojata selkeisiin valtiosopimuksiin ja lainsäädäntöön – niitä ei ole.

Pohjoismaisuus on sittemmin laajentunut Itämeren yhteistyöhön, joka on tietenkin erinomainen asia. Mutta senkin kohdalla on muistettava todellisuus. Alueen maissa ei ole herännyt riittävästi poliittista tahtoa todelliseen yhteistyöhön. Erityisongelma on uuteen nousuun lähtenyt Venäjä, joka ei ole integraatiohakuinen vaan ylivaltahakuinen suurvalta, ja erilaiset lähtökohdat haittaavat kaikkea itämerellistä yhteistyötä vielä pitkään. ■

Kirjoittaja on Helsingin Sanomien riippumaton kolumnisti.

General Gustav Hägglund:

”Ledarskap är att visa vägen och entusiasmera sina underlydande”

General **Gustav Hägglund** ser stora likheter men också skillnader mellan att leda soldater och att leda ett företag. – Inom försvarsmakten är verksamheten mer konservativ och förändringsmotståndet ännu starkare än i det civila. Det finns också mindre flexibilitet att flytta folk från en uppgift till en annan, så man måste kunna ”spela sina givna kort”, jämför Hägglund.

Hägglund sammanfattar gott ledarskap i åtta grundläggande egenskaper: Man bör vara direkt, rättvis, kunna entusiasmera, skapa gemensamma värderingar, stärka sina underordnades självförtroende, tvinga fram förändringar, belöna goda prestationer och skoningslöst rensa ut ogräs.

– Starka ledare vågar ta risker och fatta beslut medan svaga ledare skufvar beslutsfattandet uppåt i hierarkin. Till exempel i fredsbevarande uppgifter är det onödigt att försöka vända sig till FN:s högkvarter för att få instruktioner. De skulle ändå inte veta hur situationen ser ut på det lokala planet.

– Ledaren visar vägen och det är bättre att vara generalist än specialist. En mångsysslare ser helheterna, medan en fackman inte ser skogen för alla träd. Det lönar sig inte att ha fler än sex direkt underlydande. Det är viktigt att delegera för att få mer tid för sig själv. En god ledare sätter högst hälften av sin tid på egentligt arbete. Resten av tiden ska man använda till att följa med sin omgivning. ■

Klimatförändringen och försvarsförvaltningen

Inom försvarsförvaltningen har man redan i årtionden aktivt verkat för att spara energi.

Försvarsförvaltningens årliga utsläpp av växthusgaser uppgår sammanlagt till cirka 380 000 ton CO₂-ekvivalenter. Mängden fördelar sig nästan jämt mellan försvarsmaktens operativa verksamhet och fastigheternas energianvändning. Försvarsförvaltningens andel av Finlands totala utsläpp av växthusgaser är cirka 0,5 %. Storleksmässigt rör det inte sig om särskilt betydande mängder, men försvarsförvaltningen har som mål att agera föredömligt då det gäller att stävja klimatförändringen.

Försvarsminister **Jyri Häkämies** grundade 19.6.2007 en arbetsgrupp för

att utreda vilka beröringspunkter som finns mellan försvarsförvaltningen och klimatförändringen. I skrivande stund har försvarsförvaltningens klimatarbetsgrupp ännu inte slutfört sitt arbete, men huvudmålet håller redan på att ta form:

– Försvarsförvaltningens utsläpp av

växthusgaser minskas genom att man åstadkommer besparingar i den totala energiförbrukningen och ökar användningen av förnybara energiformer.

– Som mål uppställs att försvarsförvaltningen ska följa handlingsplanen Hållbar upphandling (KeHa) inom ramen för de befintliga resurserna.

Enligt principerna för hållbar upphandling uppställs t.ex. som mål att senast år 2010 ska minst 31,5 % av den el som upphandlas vara producerad av förnybara naturresurser och år 2015 ska andelen vara 100 %. I värmeupphandlingen fästs allt större uppmärksamhet vid bränsleleålet, varvid respektive bränsleforms utsläpp av växthusgaser blir ett viktigt urvalskriterium. ■

Kampanj för attitydförändring gällande sopsortering

Inom försvarsmakten uppkommer årligen cirka 6 000 ton blandavfall, varav största delen skulle kunna återvinnas om det hade sorterats bättre. Det största problemet för garnisonernas avfallshantering är bioavfallet. På ett år uppkommer cirka 1 800 ton bioavfall, vilket motsvarar en massa på över hundra transportpansarvagnar.

Som bäst pågår en sopsorteringskampanj och under kampanjen dyker det upp färgglada plakat vid garnisonernas bespisningscentraler och i kasernerna. Information om sopsortering ges också i form av en multimedipresentation som ingår i beväringarnas utbildning.

– Vi vill få folk att inse att det finns mycket som kan göras redan i det skede då soporna uppstår. T.ex. i matsalen påminner vi om att man bara ska ta så mycket mat på tallriken som man tänker äta, berättar miljöingenjör **Nina Kokko** från Byggverket, som är ansvarig för kampanjen.

Utöver informationskampanjen förnyas även garnisonernas avfallskärl för att det ska bli ännu lättare att sortera allt nyttoavfall såsom papper, kartong, glas, metall och plast. ■

Marinen idag

Flyttningen av Marinstaben från Drumsö i Helsingfors till Lillheikkilä i Åbo är lyckligen förbi, och personalen har gjort sig hemmastadd. – Till en början var flyttningen till Åbo ett hårt slag för många, i synnerhet för de civilanställda, som inte är vana vid att byta stationeringsort på samma sätt som soldaterna, berättar viceamiral **Hans Holmström**, kommandör för Marinen.

Kommandör Holmström berättar att man inom Marinen nu främst satsar på att skydda sjöförbindelserna. – De nya materielanskaffningarna syftar till att vi bättre än tidigare ska kunna trygga sjöförbindelserna och höja vår prestationsförmåga. Det är pengarna som avgör; vi kan inte utveckla alla funktioner samtidigt. Nästa projekt som står i tur är att utveckla kusttruppernas materiel.

– Det tätare samarbetet med NATO och EU syns också i Marinens verksamhet. Samarbetet i Östersjöområdet utvecklas likaså hela tiden. Vår personal deltar i krishanteringsoperationer under ledning av armén, och vi utbildar både marin- och kusttrupper för dessa uppgifter, berättar Holmström.

– Marinen har övat sig på internationell verksamhet ända sedan mitten av 1990-talet, då vi inledde gemensamma militärövningar med den svenska marinen. Numera ingår det förutom de egna manövrarna alltid också ett par internationella militärövningar i en seglationsssäsong.

Holmström är absolut för en allmän värnplikt. – Finlands allmänna värnplikt är ett mycket effektivt sätt att sköta landets försvar. De länder som har en yrkesarmé har betydligt större försvarsutgifter än vi. Med detta system får vi högklassig personal även till de internationella krishanteringsstyrkorna.

– Genom den allmänna värnplikten blir försvarsmakten också en del av hela samhället, en folkets armé, i stället för att vara en separat ö av legosoldater. Genom oss passerar nästan hela den manliga befolkningen och även kvinnliga frivilliga. Dessa känner nog till vad Finlands försvarsmakt är. ■

Nimitysuutisia

Kirsi Koivula on nimitetty siivoustyönohjaajaksi Uudenmaan alueelle Santahaminaan.

Rakennusmestari **Markus Raittinen** on nimitetty tekniseksi päälliköksi Länsi-Suomen alueelle Säkylässä.

Rakennusmestari **Janne Lehtonen** on nimitetty vastaavaksi rakennusmestariksi Länsi-Suomen alueelle Säkylässä.

LVI-tekniikko **Jarmo Valkama** on nimitetty LVI-vastaavaksi Länsi-Suomen alueelle Säkylässä.

Insinööri, AMK **Jaakko Latvajärvi** on nimitetty sähkövastaavaksi Länsi-Suomen alueelle Säkylässä.

Insinööri **Riikka Eskola** on nimitetty hankkijaksi Länsi-Suomen alueelle Säkylässä.

Jari Taube on nimitetty rakennusinsinööriksi Niinisalon paikallistoimistoon.

Kirsi Koivula

Markus Raittinen

Janne Lehtonen

Jarmo Valkama

Jaakko Latvajärvi

Riikka Eskola

Jari Taube

Edellisen kerran Turvallisuus ja Puolustus -messut järjestettiin syksyllä 2005.

Rakennuslaitos turvallisuus- ja puolustusalan messuille

Rakennuslaitos osallistuu omalla osastollaan Lahden Messukeskuksessa 26.–28. syyskuuta 2008 järjestettäville Turvallisuus ja puolustus -erikoismessuille. Esillä ovat puolustuskiinteistöjen rakentamiseen ja ylläpitoon sekä ympäristöön liittyvät asiat.

Messut ovat kaikkien aikojen suurin turvallisuus- ja puolustusalan tapahtuma Suomessa. Kolmen päivän aikana esitellään laajasti sekä yksittäisen kansalaisen arjen turvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä että yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamista (YETT) ja valtakunnan rajojen puolustamista niin maalla, merellä ja ilmassa kuin verkossakin. Tietoiskuihin käsitellään mm. katuväkivallan seurauksia, kodin paloturvallisuutta sekä kemiallisten, biologisten ja radiologisten uhkien tunnistamista, uhkatilanteissa vaadittavaa suojautumista ja puhdistautumista. Läheisellä Vesijärvellä järjestetään Harsu 08 -suuronnettomuusnäytös. Messualueella toteutetaan lisäksi mm. pelastustoimen, poliisin, puolustusvoimien sekä yritysten toimintänäytöksiä.

Turvallisuus ja puolustus 2008 -messujen ohjelma huipentuu perjantaina ja lauantaina juhlaiviin illallisiin, vastaanottoihin ja Tattoo 2008 -esityksiin.

Messut ovat avoinna 26.–28.9.2008 perjantaista sunnuntaihin kello 10–17.

Tapahtuman kotisivu: www.lahdenmessut.fi/tupu2008.

Haasteellinen ja menestyksellinen vuosi 2007

Rakennuslaitoksen liikevaihto vuonna 2007 oli 134,3 miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 2,4 %. Suurimmat muutokset edelliseen vuoteen nähden olivat sähkön markkinahintojen voimakas nousu ja toisaalta omistajan vähentyneet pieninvestoinnit. Henkilöstökulut alenivat 0,2 miljoonaa euroa henkilötöyvuosien vähentymisestä johtuen.

Rakennuslaitoksen palautukset puolustusvoimille olivat yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

Ylläpidettävä puolustuskiinteistöjen huoneistoala oli yhteensä 3 260 000 m² ja ylläpidon liikevaihto 130,8 miljoonaa euroa. Rakennuttamispalvelujen liikevaihto oli 3,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2007 asiakastytyväisyysvertailun tulosten mukaan puolustusvoimien asiakastytyväisyys Rakennuslaitoksen toimintaa kohtaan kasvoi edellisvuodesta. Kokonaistyytyväisyyttä kuvaava arvosana nousi 3,78:sta 3,84:ään. Selkeintä nousu oli asiakkaiden tyytyväisyydessä palvelujen hin-
ta-laatusuhteeseen. Rakennuttamisen toimialalla markkinoiden tunti-

hinnat vaihteli 85 eurosta 118 euroon Rakennuslaitoksen tuntihinnan ollessa 78,50 euroa.

Pohjoismaisen yhteistyön lisäksi Rakennuslaitos osallistui puolustusministeriön pyynnöstä kansainvälisten operaatioiden ympäristöoppaan (Environmental Guidebook for Military Operations) laadintaan. Laitos kutsuttiin myös NATOn Science for Peace and Security -työryhmään, jonka tarkoituksena on luoda vastaavat ympäristöstandardit NATO-vetoisiin kansainvälisiin operaatioihin.

Rakennuslaitoksen palveluksessa oli vuoden 2007 lopussa vakinaisessa palveluksessa 1 068 henkilöä ja määräaikaisessa palveluksessa 23 henkilöä.

Puolustushallinnon rakennuslaitoksen toimintakertomus ja henkilötötilinpäätös ovat luettavissa Rakennuslaitoksen kotisivuilla www.phrakl.fi, ja painetun version voi tilata pirjo.saarinen@phrakl.fi.

Maavoimien materiaalin kunnossapito Millogille

Puolustusvoimat

Puolustusvoimista siirtyi noin 660 henkilöä Millogin palvelukseen vuoden 2009 alussa.

Maavoimat ostaa vuoden 2009 alusta lähtien maavoimien kunnossapitovastuulla olevan materiaalin (räjähteitä sekä vaatetus- ja lääkintämateriaaleja lukuun ottamatta) kunnossapidon strategiselta kumppanilta, Millog Oy:ltä. Sopimus kattaa myös joitakin ilma- ja merivoimien järjestelmiä. Kumppanuuden kautta kunnossapidon kustannusten arvioidaan vähenevän noin 10 %:lla.

Millog Oy on Patrian, Insta Groupin, Raskoneen, Sisu-Auton ja Oricopan omistama yritys. Valtio tulee Millogin omistajaksi erityisosakkeella, jolloin se saa samat oikeudet kuin Patria ja Insta sekä lisäksi hallituspaikan. Millogin omistajaohjaus on puolustusministeriöllä.

Elektroniikkalaitoksen, Ajoneuvovarikon, Kuopion Varikon, Lievestuoreen Varikon ja Tervolan Varikon kunnossapitotoiminnot siirretään Millogille 1.1.2009 lähtien. Varuskuntakorjaamot ja huoltolat jäävät edelleen puolustusvoimille. Strategiseen kumppanuuteen siirtyminen johtaa noin 660 henkilön siirtymiseen Millogille vanhoina työntekijöinä.

Millog Oy on jatkossa merkittävä asiakas ja kumppani myös Rakennuslaitokselle. Parhailaan ovat käynnissä sopimusneuvottelut laitoksen kiinteistö- ja energiapalvelujen myymisestä Millog Oy:lle.

Keskustelut ja palaverit arvostetuimpia viestintäkanavia

Rakennuslaitoksessa on tutkittu sisäisen viestinnän toimivuutta. Tavoitteena oli saada selville, kuinka hyvin laitoksen sisäinen tiedonkulku toimii ja mihin suuntaan viestintää olisi kehitettävä. Tutkimus tehtiin verkkokyselynä, eli kyselylomake lähetettiin kaikille niille Rakennuslaitoksen työntekijöille, joilla on sähköpostiosoite. Tutkimukseen osallistui 210 henkilöä, ja vastausprosentti oli 59.

Arvoasteikolla 1–5 (1 = huono, 5 = erinomainen) tyytyväisyys sisäiseen tiedonkulkuun sai keskiarvon 3,54 ja tyytyväisyys sisäiseen viestintäilmapiiiriin keskiarvon 3,52. Vastauksissa korostui kasvokkain tapahtuvan viestinnän merkitys. Viestintäkanavista arvostetaan eniten keskusteluja,

palavereja ja tiedotustilaisuuksia. Seuraavaksi tulivat sähköposti, intranet ja sähköinen asianhallinta ja viimeiseksi jäivät paperitiedotteet, lehdet ja ilmoitustaulu.

Pääosa vastaajista piti kyselyä tarpeellisena. Avoimissa vastauksissa saatiin runsaasti käytännön esimerkkejä viestinnän toimivuudesta sekä ideoita viestintäkäytäntöjen ja -välineiden kehittämiseksi.

Sisäisen viestinnän tutkiminen on osa Rakennuslaitoksen viestintästrategiaa, jonka yhtenä painopistealueena on sisäisen tiedonkulun ja vuorovaikutuksen lisääminen.

Puolustushallinnon rakennuslaitos

Kotisivut: www.phrakl.fi
Sähköpostiosoitteemme ovat muotoa
etunimi.sukunimi@phrakl.fi

Keskusyksikkö

Unioninkatu 8, PL 199
00131 Helsinki
puhelinvaihte (09) 181 211 11,
faksi (09) 181 210 50
johtaja Pekka Salojärvi

Uudenmaan alue

Helsingin aluetoimisto
Rakennus D34
00860 Helsinki
puhelin (09) 181 448 11
faksi (09) 181 410 50
aluejohtaja Aki Toivonen

Hämeen alue

Hämeenlinnan aluetoimisto
PL 307
13131 Hämeenlinna
puhelin (03) 181 0111
faksi (03) 181 401 15
aluejohtaja Matti Leppänen

Länsi-Suomen alue

Turun aluetoimisto
Heikkilän kasarmi
20810 Turku
puhelin (02) 181 0111
faksi (02) 181 255 80
aluejohtaja Reima Johansson

Keski-Suomen alue

Jyväskylän aluetoimisto
41160 Tikkakoski
puhelin (014) 181 0111
faksi (014) 181 5565
aluejohtaja Pekka Karelo

Itä-Suomen alue

Mikkelin aluetoimisto
Karkialampi
50150 Mikkelä
puhelin (015) 181 0111
faksi (015) 181 3370
aluejohtaja Tapio Laitinen

Kainuun alue

Kajaanin aluetoimisto
PL 630
87601 Kajaani
puhelin (08) 181 6111
faksi (08) 614 1486
aluejohtaja Sakari Hukkanen

Lapin alue

Sodankylän aluetoimisto
PL 5
99601 Sodankylä
puhelin (016) 181 5111
faksi (016) 181 2709
aluejohtaja Yrjö Heiniemi

Rakennuslaitos toimii puolustusvoimien asiantuntijaorganisaationa:

- kokonaistaloudellisesti tehokkaimmat kiinteistöjen ylläpito- ja energiapalvelut
- strategisissa kohteissa oma palvelutuotanto ja erityisosaaminen
- markkinoiden parhaat palvelut
- investointien suunnittelussa ja toteutuksessa vahva maanpuolustusintressi
- tehokas kiinteistötietohallinto
- puolustusvoimat voi keskittyä ydintehtäväänsä ja omistaja investointien rahoittamiseen sekä kiinteistöjen kehittämiseen.

